

Na osnovu člana 11.3.2 Statuta Wiener Städtische osiguranje a.d.o. Beograd broj 90094 od dana 20.09.2018. godine, Izvršni odbor Wiener Städtische osiguranje a.d.o. Beograd (dalje: Društvo, Izvršni odbor) nakon razmotrenog Mišljenja ovlašćenog aktuara na akte poslovne politike je, na sednici, dana 12.12.2022. godine, doneo sledeće:

USLOVE ZA OSIGURANJE ROBE ODNOSNO STVARI U MEĐUNARODNOM PREVOZU -prečišćen tekst-

ZNAČENJA POJEDINIHZRAZA

Član 1.

Pojedini izrazi u ovim Uslovima imaju sledeća značenja:

1. **Osiguravač** - Wiener Städtische osiguranje a.d.o. Beograd;
2. **Ugovarač osiguranja** - svako pravno ili fizičko lice koje sa Osiguravačem zaključi ugovor o osiguranju;
3. **Osiguranik** - svako pravno ili fizičko lice, domaće ili strano, u čiju je korist zaključen ugovor o osiguranju i koje, u momentu nastanka osiguranog slučaja, ima materijalni interes da pošiljka stigne neoštećena na odredište;
4. **Pošiljka** - roba odnosno stvari koje se prevoze jednim ili više prevoznih sredstava, sa odgovarajućim međunarodnim prevoznim ispravama;
5. **Prevozno sredstvo** - vagon, kamion, plovni objekat unutrašnje plovidbe, morski plovni objekat, vazduhoplov, pošta, kontejner i cevovod;
6. **Međunarodni prevoz** - prevoz sa polaznim i/ili odredišnim mestom van teritorije Republike Srbije, koji se obavlja po međunarodnoj prevoznoj ispravi;
7. **Polisa** - isprava o zaključenom Ugovoru o osiguranju;
8. **Premija** - iznos koji Ugovarač osiguranja plaća za osiguranje na osnovu ugovora o osiguranju.

PRIMENA USLOVA

Član 2.

Ovi Uslovi primenjuju se na osiguranje pošiljki robe odnosno stvari, koje se prevoze u međunarodnom prevozu bilo kojim pogodnim prevoznim sredstvom, sopstvenim ili tuđim.

UGOVOR O OSIGURANJU

Član 3.

- (1) Osiguranje robe u međunarodnom prevozu može se ugovoriti zaključivanjem pojedinačnog ili opšteg ugovora.
- (2) Ugovor o osiguranju se može zaključiti u svoje ime i za svoj račun ili u svoje ime i za tuđ račun. Ako se drugačije ne ugovori, prava iz Ugovora o osiguranju nisu prenosiva na druga lica.
- (3) Ovi Uslovi čine sastavni deo Ugovora o osiguranju. Odredbe unete u Polisu, imaju prednost nad odredbama ovih Uslova, ukoliko su sadržajno različite. Ukoliko je neka odredba ovih Uslova u suprotnosti sa zakonom koji reguliše osiguranje u međunarodnom prevozu, primenjivaće se odgovarajuće zakonske odredbe.

ZAKLJUČIVANJE POJEDINAČNOG UGOVORA

Član 4.

- (1) Prilikom zaključivanja pojedinačnog ugovora o osiguranju robe odnosno stvari u međunarodnom prevozu, ugovarač osiguranja je dužan da osiguravaču prijavi sve okolnosti značajne za ocenu težine rizika a koje su mu poznate ili mu nisu mogle ostati nepoznate. Ugovarač osiguranja je dužan da stalno obaveštava osiguravača o svakoj promeni okolnosti koja može biti od značaja za ocenu rizika.

(2) Ukoliko osiguravač utvrdi da je ugovarač osiguranja namerno netačno prijavio ili je prećutao okolnosti značajne za ocenu težine rizika, ima pravo da zatraži poništenje ili raskid ugovora u skladu sa zakonom. Ako je ugovarač osiguranja netačno prijavio ili je propustio da da dužno obaveštenje a to nije učinio namerno, osiguravač može, po svom izboru, izjaviti da raskida ugovor ili predložiti povećanje premije srazmerno većem riziku, u roku od mesec dana od dana saznanja za netačnost ili nepotpunost prijave.

Ove odredbe će se primenjivati i na osiguranja zaključena u svoje ime i za tuđ račun, ako su korisnici osiguranja znali za netačnost prijave ili prećutkivanje okolnosti od značaja za ocenu rizika.

Član 5.

(1) Pojedinačni ugovor o osiguranju robe odnosno stvari u međunarodnom prevozu se zaključuje, po pravilu, pre započetog prevoza.

(2) Pojedinačni ugovor o osiguranju robe može se zaključiti bilo da pismenu ponudu daje osiguravač bilo osiguranik.

(3) Kada pismenu ponudu daje osiguravač, na osnovu podataka dobijenih od ugovarača osiguranja, ugovor je zaključen kada ugovarač osiguranja prihvati ponudu i dostavi osiguravaču prijavu (Nalog) za osiguranje u predviđenom roku.

Član 6.

Prijava za osiguranje (Nalog) mora da sadrži sve elemente koji se obuhvaćeni ponudom osiguravača: naziv osiguranika, podatke o predmetu osiguranja (vrsti robe, pakovanju, težini, broju koleta), podatke o drugim interesima koji se osiguravaju uz robu, podatke o prevoznom sredstvu, relaciju prevoza, osigurane rizike, sumu osiguranja, datum otpreme.

Član 7.

Ukoliko prijava za osiguranje (Nalog) ne sadrži sve potrebne elemente, osiguravač može od ugovarača osiguranja zatražiti dopunu prijave sa elementima koji su neophodni za prihvatanje pošiljke u osiguranje. U tom slučaju, ugovor je zaključen kad osiguranik dostavi zatražene podatke.

Član 8.

(1) Ukoliko se prijava za osiguranje (Nalog) sadržajno razlikuje od elemenata datih u ponudi osiguravača, smatra se da ugovarač osiguranja daje novu ponudu.

(2) Ako osiguravač ne odgovori na novu ponudu u roku, koji je prema uobičajenom toku stvari potreban za odgovor, a u pitanju su osiguranja koja su uobičajena, smatra se da je ponuda prihvaćena.

(3) Ne smatra se da je osiguravač prihvatio novu ponudu za osiguranje ukoliko prijavljeni rizici i priroda robe znatno odstupaju od rizika predviđenih ovim Uslovima i nomenklaturom roba predviđenom u odgovarajućoj Tarifi premija.

Član 9.

(1) Kada ugovarač osiguranja daje pismenu ponudu, Ugovor je zaključen kada osiguravač prihvati takvu ponudu.

(2) Ponuda ugovarača osiguranja mora da sadrži sve elemente predviđene u članu 6. ovih Uslova.

(3) Ako osiguravač ne odgovori na pismenu ponudu u roku koji je prema redovnom toku stvari potreban za odgovor, a u pitanju su osiguranja koja su uobičajena, smatra se da je ponuda prihvaćena.

(4) Ukoliko osiguravač u predviđenom roku zatraži od ugovarača osiguranja dopunu podataka u odnosu na podatke iz ponude osiguranja, koji su osiguravaču neophodni za ocenu težine rizika i prihvatanje ponude, a ugovarač osiguranja ne dostavi tražene podatke, smatra se da ugovor nije zaključen.

Član 10.

Ugovor je zaključen kada ugovorne strane postignu sporazum o osiguraniku, osiguranom predmetu, osiguranim rizicima, sumi osiguranja, relaciji prevoza, prevoznom sredstvu, premiji osiguranja i uslovima pod kojima je ugovoreno osiguranje.

ZAKLJUČIVANJE OPŠTEG UGOVORA

Član 11.

Opšti ugovor o osiguranju robe odnosno stvari u međunarodnom prevozu zaključuje se u formi ugovora o otvorenom pokriću ili u formi otpisne polise.

Član 12.

(1) Ugovor o otvorenom pokriću zaključuje se unapred, za osiguranje više pošiljki istog osiguranika koje se prevoze u određenom vremenskom periodu.

(2) Osiguravač ima pravo da iz ugovora o otvorenom pokriću izuzme robu čija se cena utvrđuje na tržištu (berzanska roba) kao i robu za koju ugovarač osiguranja traži osiguravajuće pokriće u skladu sa posebnim odredbama ovih Uslova. Ovo pravo osiguravač ima i u slučaju kada ugovarač osiguranja zatraži osiguravajuće pokriće od rizika rata i štrajka.

(3) Otpisnom polisom vrši se osiguranje većeg broja pošiljki osiguranika na ukupnu sumu osiguranja, s tim što se svaka isporuka robe otpisuje do iscrpljivanja ukupne sume osiguranja.

(4) Ovi ugovori su zaključeni kada ih potpišu ugovorne strane.

(5) I kada je zaključen opšti ugovor o osiguranju robe odnosno stvari u međunarodnom prevozu, osiguranik je dužan da osiguravaču prijavi u osiguranje svaku pošiljku, po pravilu, pre njene otpreme.

POLISA OSIGURANJA

Član 13.

(1) Osiguravač je dužan da o zaključenom ugovoru izda polis osiguranja i da je preda ugovaraču osiguranja.

(2) Osiguravač može izdati sertifikat osiguranja ili drugu ispravu o ugovoru, ukoliko se tako ugovori.

(3) Osiguravač izdaje polis osiguranja prilikom zaključenja ugovora ili u roku koji sporazumno utvrđuju ugovarač i osiguravač.

(4) Smatra se da je ugovarač osiguranja prihvatio polis osiguranja ukoliko u roku od 48 sati ne stavi osiguravaču primedbu na njen sadržaj.

(5) Ako je polisa izdata i predata ugovaraču osiguranja, osiguravač nije dužan da izvrši svoje obaveze iz zaključenog ugovora pre podnošenja polise, odnosno odgovarajućeg obezbeđenja od strane osiguranika u slučaju gubitka ili uništenja polise.

Član 14.

(1) Polisa osiguranja mora da sadrži sledeće elemente:

1. tačan naziv Osiguranika i Ugovarača osiguranja;
2. oznaku prenosivosti, ukoliko je polisa prenosiva;
3. širinu pokrića (osigurane rizike);
4. naziv robe, pakovanje, težinu i broj koleta;
5. relaciju na kojoj se vrši prevoz;
6. datum otpreme pošiljke;
7. podatke o prevoznom sredstvu;
8. sumu osiguranja;

9. iznos obračunate premije osiguranja;
10. datum izdavanja polise;
11. podatak o broju izdatih originala polise;
12. potpis Osiguravača.

(2) Ukoliko su ugovorene neke posebne odredbe ili klauzule, one moraju biti upisane u polis osiguranja ili priložene uz polis osiguranja.

PREDMET OSIGURANJA

Član 15.

(1) Predmet osiguranja su roba odnosno stvari u međunarodnom prevozu, sopstvenim ili tuđim prevoznim sredstvima, uključujući i vozila i radne mašine koje se prevoze na sopstvenim osovima (per-ax).

(2) Predmet osiguranja mogu biti i interesi koji su vezani za prevoz robe odnosno stvari, kao što su:

1. troškovi carine;
2. zavisni troškovi prevoza (troškovi skladištenja, špedicije, osiguranja i slično). Ukoliko u prijavi (Nalogu) za osiguranje sume osiguranja ovih troškova nisu iskazane zasebno, suma osiguranja za navedene troškove može iznositi najviše 10% od sume osiguranja za robu odnosno stvari;
3. očekivana dobit (samo u pomorskom i kombinovanom prevozu). Suma osiguranja za očekivanu dobit ograničava se na 10% sume osiguranja za robu odnosno stvari.

ŠIRINA POKRIĆA

Član 16.

Roba odnosno stvari u pomorskom, kombinovanom, kopnenom, rečnom i vazdušnom prevozu, mogu se osigurati od:

1. **svih rizika** - prema »Institutskim klauzulama za osiguranje robe u prevozu (A) 1/1/09« odnosno **I.C.C. (A)**, koje čine sastavni deo ovih Uslova kao Prilog br. 1;
2. **svih rizika** - prema »Institutskim klauzulama za osiguranje robe u vazdušnom prevozu 1/1/09« odnosno **I.C.C. (AIR)**, koje čine sastavni deo ovih Uslova kao Prilog br. 2;
3. **proširenih osnovnih rizika** - prema »Institutskim klauzulama za osiguranje robe u prevozu (B) 1/1/09« odnosno **I.C.C. (B)**, koje čine sastavni deo ovih Uslova kao Prilog br. 3;
4. **osnovnih rizika** - prema »Institutskim klauzulama za osiguranje robe u prevozu (C) 1/1/09« odnosno **I.C.C. (C)**, koje čine sastavni deo ovih Uslova kao Prilog br. 4;
5. **pojedinih rizika** - prema »Institutskim klauzulama za osiguranje robe u prevozu od ratnih rizika 1/1/09«, odnosno **I.W.C.C.** koje čine sastavni deo ovih Uslova kao Prilog br. 5 i
6. **pojedinih rizika** - prema »Institutskim klauzulama za osiguranje robe u prevozu od rizika štrajka 1/1/09« odnosno **I.S.R.C.C.** koje čine sastavni deo ovih Uslova kao Prilog br. 6.

Član 17.

(1) Ukoliko je ugovoreno osiguranje pošiljki sa širinom pokrića prema tačkama 1 i 2 prethodnog člana, roba odnosno stvari u međunarodnom prevozu mogu se osigurati i od specifičnih rizika odnosno od šteta nastalih usled prirodnog svojstva ili mane osiguranog predmeta, kao što su:

1. naduvavanje konzervi;
2. stvrdnjavanje iz bilo kog uzroka;
3. rasipanje, curenje, manjak iz bilo kog uzroka;
4. kvar iz bilo kog uzroka;
5. samozapaljenje;
6. razmrzavanje iz bilo kog uzroka;
7. eksplozija iz bilo kog uzroka;
8. rđa, oksidacija, korozija iz bilo kog uzroka;
9. lom i oštećenje iz bilo kog uzroka;
10. smrzavanje iz bilo kog uzroka;
11. rizici moljaca odnosno žižaka.

(2) Specifični rizici se osiguravaju prema posebnim odredbama ovih Uslova odnosno prema Klausulama koji se posebno ugovaraju i za koje se plaća dodatna premija osiguranja.

Član 18.

(1) Osiguravajuće pokriva za robu odnosno stvari u međunarodnom prevozu, može se ugovoriti i prema drugim Klausulama koje nisu navedene u ovim Uslovima a aktuelne su na međunarodnom tržištu osiguranja u momentu zaključenja ugovora.

(2) Ukoliko je osiguranje ugovoreno prema Klausulama na srpskom jeziku, u slučaju spora oko tumačenja njihovih odredbi tumačiće se odredbe originalnog teksta na engleskom jeziku.

SUMA OSIGURANJA I VREDNOST PREDMETA OSIGURANJA

Član 19.

(1) Iznos na koji su roba (stvari) i interesi uz robu osigurani, prema ovim Uslovima, predstavlja sumu osiguranja.

(2) Osiguranje robe odnosno stvari u međunarodnom prevozu može biti ugovoreno:

1. na sumu osiguranja koja predstavlja vrednost robe u polaznom mestu u vreme zaključenja ugovora o osiguranju (stvarna vrednost) ili
2. na sumu osiguranja koja predstavlja stvarnu vrednost robe uvećanu za stvarne troškove carine, prevoza, skladištenja, špedicije, osiguranja i očekivanu dobit (vrednost robe na odredištu).

(3) Ako se drugačije ne ugovori, suma osiguranja navedena u ugovoru ne predstavlja istovremeno i dogovorenu vrednost predmeta osiguranja (robe odnosno stvari i interesa uz robu).

(4) Ukoliko je vrednost predmeta osiguranja dogovorno utvrđena (»taksirana vrednost«), osiguravač može takvu vrednost osporiti prilikom likvidacije štete samo ako je u pitanju očigledna greška ili ako u većoj meri premašuje vrednost robe koju ona ima na odredištu, tako da bi naknada štete na osnovu takve vrednosti omogućila osiguraniku znatan i neopravdan dobitak (neosnovano bogaćenje).

(5) Ukoliko se, pored robe (stvari), osiguravaju i interesi vezani za robu, suma osiguranja svakog od osiguranih interesa iskazuje se zasebno a zbir sume osiguranja za robu i suma osiguranja svih osiguranih interesa uz robu, predstavlja ukupnu sumu osiguranja.

(6) Ako ugovorom o osiguranju nije izričito definisana suma osiguranja na napred predviđen način, prilikom obračuna naknade iz osiguranja smatraće se da suma osiguranja predstavlja stvarnu vrednost robe uvećanu za troškove vozarine koja pada na teret osiguranika i troškove osiguranja ali ne više od 10% stvarne vrednosti robe odnosno stvari.

PODOSIGURANJE I NADOSIGURANJE

Član 20.

(1) Ukoliko je suma osiguranja manja od stvarne vrednosti robe i eventualno osiguranih interesa uz robu, u smislu ovih Uslova smatraće se da postoji podosiguranje.

(2) Ukoliko je suma osiguranja veća od stvarne vrednosti robe i eventualno osiguranih interesa uz robu, u smislu ovih Uslova smatraće se da postoji nadosiguranje.

KONSTATACIJA I UTVRĐIVANJE ŠTETE

Član 21.

(1) Osiguranik je dužan da odmah po saznanju za štetu obavesti osiguravača.

(2) Štetu na pošiljci koju prevozi osiguranik sopstvenim prevoznim sredstvom, konstatuje i utvrđuje procenitelj osiguravača.

(3) Ukoliko pošiljku prevozi prevoznik, vidljive štete imaju se utvrditi prilikom preuzimanja pošiljke, zapisnički, u prisustvu predstavnika prevoznika (vozača). Ukoliko predstavnik prevoznika odbije da potpiše zapisnik o oštećenju ili gubitku pošiljke, osiguranik je dužan da primedbu o šteti upiše u tovarni list i odmah uputi pismeni protest prevozniku.

(4) Ukoliko se osiguranik ne složi u pogledu ocene, uzroka i visine štete, utvrđivanje štete vrše veštaci koje imenuje osiguravač i osiguranik. U slučaju da se veštaci ne slože, imenovaće se treći veštak, čije je mišljenje konačno.

(5) Osiguranik je dužan da u slučaju saobraćajne nezgode prevoznog sredstva, požara, eksplozije, razbojništva i provalne krađe obavesti odmah najbližu stanicu policije radi ispostavljanja zapisnika o uviđaju.

ODBITNA FRANŠIZA

Član 22.

(1) Ukoliko nije drugačije izričito ugovoreno, za širinu pokrića iz člana 16, tačke 3, 4, 5 i 6 ovih Uslova, naknada se vrši bez odbitne franšize.

(2) Za određene vrste robe (stvari), odnosno za slučajeve prevoza robe (stvari) vozilima osiguranika, kod ugovaranja širine pokrića iz člana 16, tačke 1 i 2, može se utvrditi odbitna franšiza (učesće osiguranika u šteti), saglasno odredbama odgovarajuće Tarife premija.

(3) Ukoliko je osiguranje ugovoreno sa odbitnom franšizom, ona se primenjuje po pošiljci.

NAKNADA IZ OSIGURANJA

Član 23.

(1) Ukoliko je osiguranik, na način predviđen ovim Uslovima, konstatovao štetu, obezbedio neophodnu dokumentaciju i izvršio prijavu, osiguravač je obavezan da naknadi osiguraniku stvarnu štetu nastalu nastupanjem osiguranog slučaja, ali najviše do sume osiguranja. Preko ovog iznosa mogu se naknaditi samo troškovi konstatacije štete i razumno učinjeni troškovi spasavanja.

(2) U slučaju potpunog gubitka (stvarnog ili izvedenog), nastalog kao posledica osiguranog rizika, osiguravač je dužan da isplati naknadu u visini sume osiguranja.

(3) U slučaju potpunog oštećenja pošiljke (ukoliko se stvar ne može popraviti i dovesti u pređašnje stanje), čiji izvesni ostaci ili delovi imaju materijalnu vrednost, osiguranik je dužan da, u dogovoru sa osiguravačem, izvrši prodaju ostataka po najpovoljnijoj ponudi. Prilikom obračuna naknade iz osiguranja, osiguravač će izvršiti umanjenje za vrednost prodatih ostataka.

(4) Osiguravač je dužan da osiguraniku isplati naknadu iz osiguranja ili zahtev odbije i o tome pismeno obavesti osiguranika, u roku od 14 dana računajući od dana prijema kompletne dokumentacije za likvidaciju štete.

Član 24.

(1) Ukoliko su roba odnosno stvari i interesi uz robu podosigurani, u smislu prvog stava člana 20. ovih Uslova, u slučajevima potpunog gubitka (fizičke ili ekonomski totalne štete), naknada iz osiguranja je jednaka sumi isiguranja.

(2) Osiguravač će osiguraniku isplatiti naknadu za izvedeni potpuni gubitak (ekonomski totalnu štetu), samo u sledećim slučajevima:

1. ukoliko je predmet osiguranja razumno napušten zato što je njegov stvarni potpuni gubitak bio neizbežan, kao i
2. ukoliko bi troškovi popravke, dovođenja u ispravno stanje i troškovi otpreme predmeta osiguranja do odredišta iznosili više od njegove vrednosti koju bi imao na odredištu.

(3) Ukoliko postoji podosiguranje, u smislu prvog stava člana 20. ovih Uslova, osiguravač će osiguraniku naknaditi troškove

spasavanja umanjene u srazmeri između ukupne sume osiguranja i stvarne vrednosti robe odnosno stvari i osiguranih interesa uz robu.

Član 25.

(1) Ako nije nastao potpuni gubitak (fizička ili ekonomski totalna šteta), osiguravač će postupiti na sledeće načine:

1. ukoliko postoji podosiguranje saglasno prvom stavu čl. 20 ovih Uslova, osiguravač će osiguraniku naknaditi stvarnu štetu umanjenu u srazmeri između ukupne sume osiguranja i stvarne vrednosti robe odnosno stvari i osiguranih interesa uz robu.
2. ukoliko postoji nadosiguranje saglasno drugom stavu čl. 20 ovih Uslova, osiguravač će osiguraniku naknaditi stvarnu štetu.

Član 26.

(1) Ako su, osim robe (stvari) i drugih interesa uz robu, osigurani i troškovi carine, osiguravač će osiguraniku naknaditi i osigurane troškove carine, osim:

1. u slučaju potpunog ili delimičnog gubitka nastalog pre izvršenog carinjenja i
2. u slučaju obaveze plaćanja doprinosa u zajedničkoj havariji i nagradi za spasavanje, ukoliko je događaj iz koga proističe obaveza plaćanja doprinosa nastao pre izvršenog carinjenja.

Član 27.

U svim slučajevima kada osigurana roba po svojim prirodnim osobinama redovno gubi u težini ili je podložna lomu, a ugovorom nije posebno predviđena franšiza (učesće u šteti), osiguravač će osiguraniku naknaditi štetu nastalu nastupanjem osiguranog slučaja, uz odbijanje normama predviđenog procenta redovnog odnosno uobičajenog gubitka.

Član 28.

Osiguravač može, ukoliko je njegova obaveza za naknadu iz osiguranja nesporna, na zahtev osiguranika izvršiti isplatu akontacije, ali najviše do iznosa nespornog dela svoje obaveze.

PREMIJA OSIGURANJA

Član 29.

(1) Premija osiguranja se obračunava primenom premijskih stopa utvrđenih Tarifama premija a slučajevi u kojima se odstupa od Tarifa premija, regulisani su posebnim odredbama za pojedinačne ugovore o osiguranju.

(2) Ugovarač osiguranja je dužan da plati premiju osiguranja, ali je osiguravač dužan da primi uplatu premije i od svakog lica koje ima interes da premija bude plaćena.

(3) Ako nije drugačije ugovoreno, ugovarač osiguranja je dužan da plati premiju osiguranja prilikom zaključivanja ugovora.

(4) Iznos minimalne premije po jednoj ispravi o osiguranju, utvrđuje se aktima osiguravača.

POSEBNE ODREDBE

Član 30.

(1) Kod osiguranja pojedinih vrsta robe odnosno stvari, primenjuju se niže navedene odredbe a osiguranik je obavezan da, uz zahtev za naknadu, dostavi i dokaze o ispunjenju uslova eventualno propisanih u njima:

1. Osiguranje pošiljki mašina, uređaja i aparata i investicione opreme:

U slučaju gubitka ili oštećenja nekog dela ili delova osigurane mašine nastalog zbog osiguranih rizika, iznos naknade iz osiguranja ne može biti veći od troškova zamene ili popravke

tog dela ili delova, uvećanih za eventualne troškove otpreme i osposobljavanja, ali bez troškova carine - osim ako puni iznos carine nije uključen u sumu osiguranja, kada se takođe naknađuje iznos plaćene carine.

Osiguranje se pruža uz uslov da obaveza Osiguravača ni u kom slučaju ne može biti veća od osigurane vrednosti kompletne mašine.

2. Osiguranje umetničkih predmeta (skulptura, predmeta primenjene umetnosti, muzejskih i izložbenih eksponata):

Osiguranje se pruža pod uslovima da su umetnički predmeti stručno i na odgovarajući način upakovani u odgovarajuću ambalažu i da se prevoz vrši pogodnim prevoznim sredstvom. Osiguranjem nisu pokrivene štete koje su nastale kao posledica grubih propusta osiguranika.

U slučaju nastanka štetnog događaja, obaveza osiguranika je da odmah izvesti osiguravača sa kojim će preduzimati dalje mere.

Kod oštećenja pošiljke koje se, po mišljenju stručnih lica može otkloniti, osiguravač će naknaditi samo strane troškove stručne popravke, do visine odgovarajuće sume osiguranja.

3. Osiguranje uskladištenja na otvorenom prostoru:

Iz osiguravajućeg pokrića isključene su štete usled krađe i padavina.

4. Osiguranje goriva za vreme protoka cevovodom:

Osiguravajuće pokriće pruža se pod uslovom da se protok goriva cevovodom obavlja po propisanim tehničkim normativima.

Štete na samom cevovodu i ostalim pripadajućim objektima kao i ekološke štete (zagađenje vazduha, tla i vode), nisu pokrivene ovim osiguranjem.

Osiguranjem nisu pokrivene štete koje su nastale kao posledica: kontaminacije (zagađenja, mešanja) sadržine cevovoda, promene temperature, manjka iz bilo kog uzroka i zakašnjenja u isporuci.

5. Osiguranje živih životinja od rizika uginuća i prinudnog klanja iz bilo kog uzroka:

Osiguranjem su pokrivene štete zbog uginuća živih životinja i prinudnog klanja iz bilo kog uzroka, pod uslovima:

- da su pre utovara izvršeni svi propisima predviđeni pregledi životinja od strane nadležnih veterinarsko sanitarnih službi i da su obezbeđena odgovarajuća uverenja o zdravstvenim i higijensko tehničkim uslovima, koje mora ispunjavati pošiljka životinja;
 - da je prevozno sredstvo pripremljeno za prevoz na propisan način (termoregulacija, ventilacija, uređaji za regulisanje pritiska - u avionu);
 - da je svakom grlu obezbeđena propisana podna površina uz posebno obezbeđenje svake životinje u zavisnosti od vrste životinja i prevoznog sredstva;
 - da prevoz životinja prati pratilac ili da je njegovu dužnost preuzeo prevoznik; da je za vreme prevoza organizovano pojenje i hranjenje životinja u određenim razmacima, rashlađivanje polivanjem i provetravanje prevoznog sredstva;
 - da su životinje (po potrebi) pakovane u propisanu ambalažu, odgovarajuću vrsti i broju životinja, načinu prevoza, trajanju putovanja (specijalne kutije, kavezi, sanduci, kontejneri sa vodom i rotacionim pumpama itd.).
- Ako u toku prevoza životinje obole, osiguranik ili lice ovlašćeno od osiguranika, dužni su da zatraže pomoć najbližeg veterinara radi sprečavanja, odnosno umanjavanja štete.

U slučaju uginuća odnosno prinudnog klanja, osiguranik je dužan da uginulu ili zaklanu životinju najpovoljnije proda (ukoliko to odobri nadležni veterinarski organ) i da, uz odštetni zahtev osiguravaču, dostavi tačne podatke za uginulu

ili zaklanu životinju, tovarni list ili drugu prevoznu ispravu, stočni pasoš i dokaz o prodaji ostataka i postignutoj ceni.

Osiguravač nije obavezan da osiguraniku naknadi štetu koja nastane usled ranjavanja, vakcinisanja ili posledica vakcinisanja, zbog toga što životinje ne odgovaraju propisanim ili ugovorenim uslovima, klanja po naredbi vlasti zbog zaraznih bolesti.

6. Osiguranje ličnog prtljaga:

Osiguranje ličnog prtljaga može se ugovoriti:

- Za jedno putovanje - relaciju (od - do) i u tom slučaju je lični prtljag osiguran samo za vreme prevoza. Osiguravajuće pokriće počinje u momentu napuštanja prostorija boravka osiguranika u mestu naznačenom u polisi radi započinjanja putovanja i prestaje u momentu prispeća u prostorije boravka osiguranika u određitu naznačenom u polisi;
- Sa određenim trajanjem (tour - retour) i u tom slučaju je lični prtljag osiguran i za vreme prevoza i za vreme boravka osiguranika u hotelu, motelu, restoranu, stanu, apartmanu i slično, za vreme trajanja putovanja. Osiguravajuće pokriće počinje u momentu napuštanja prostorija boravka osiguranika u mestu naznačenom u polisi radi započinjanja putovanja i prestaje u momentu povratka u te prostorije odnosno u momentu isteka ugovorenog roka trajanja osiguranja, zavisno od toga šta pre nastupi.

Osiguranje se pruža pod uslovom da je zaključeno na osnovu spiska sa nazivima i pojedinačnim sumama osiguranja predmeta koji čine lični prtljag. Maksimalna obaveza osiguravača, za svaku pojedinu stvar, je odgovarajuća suma osiguranja navedena u polisi ili prilogu polise.

Predmet ovog osiguranja nisu vrednosne pošiljke: novac, dragocenosti, predmeti od plemenitih metala i umetnički predmeti.

U slučaju štete, osiguranik je dužan da obezbedi zapisnik o šteti i okolnostima nastanka, supotpisan od strane predstavnika prevoznika, hotela, policije, kao i ostalu dokumentaciju kojom će dokazivati pravo na naknadu.

7. Osiguranje valora (vrednosnih pošiljki):

Ovo osiguranje se pruža pod uslovima:

- da je pošiljka pakovana na propisani, odnosno odgovarajući način;
- da je obezbeđen prevoz odgovarajućim prevoznim sredstvom i uz odgovarajuće obezbeđenje (propisano ili uobičajeno za konkretnu vrednosnu pošiljku);
- da je vrednost pošiljke deklarirana na prevoznoj ispravi, osim ako je drugačije ugovoreno.

Osiguranjem nisu pokrivene štete nastale posredno ili neposredno usled:

- namernog postupka ili krajnje nepažnje osiguranika ili lica za čije postupke je osiguranik po zakonu odgovoran;
- prevoza robe neodgovarajućim prevoznim sredstvom;
- nedostatka ili nedovoljnog i neodgovarajućeg odnosno nepropisnog pakovanja vrednosne pošiljke;
- opasnosti koja nastane zbog toga što je pošiljka predata na prevoz pod neispravnim, netačnim ili nepotpunim označenjem ili što pošiljalac nije preduzeo propisane, odnosno uobičajene mere opremljenosti;
- odlaganja odnosno zakašnjenja u prevozu ili isporuci (zbog toga nastale troškove, eventualni gubitak kamate, pad vrednosti i slično); nemogućnost naplate ili delimične naplate čekova i menica.

U slučaju oštećenja ili uništenja čekova, menica, novih novčanica i obveznica, koje nisu bile u opticaju, iz osiguranja će se naknaditi samo troškovi ponovnog štampanja uništenih ili oštećenih navedenih vrednosnih papira.

Uz zahtev za naknadu štete osiguranik je obavezan da dostavi dokaz da je postupio u smislu odredbi iz prethodnih stavova i da potvrđivanje dokumentuje zapisnikom o oštećenju pošiljke, izveštajem o sadržaju pošiljke i ostalom

neophodnom dokumentacijom kojom dokazuje pravo na naknadu.

Osiguranje počinje da teče od trenutka kada započne utovar u prvo prevozno sredstvo u mestu otpreme navedenom u polisi i traje sve do završenog istovara, odnosno stavljanja na raspolaganje pošiljke primaocu u mestu opredeljenja navedenom u polisi.

8. Osiguranje drumskih i šinskih vozila i radnih mašina, koja se prevoze na sopstvenim osovinama (per-ax):

Osiguranjem su pokrivene štete nastale ostvarenjem nekog od sledećih rizika:

- saobraćajnog udesa (sudara, udara, prevrnuća, isključnica);
- elementarne nepogode (oluje, poplave, i slično);
- požara, eksplozije, udara groma;
- krađe celog vozila ili njegovih delova ili opreme;
- oštećenja vozila od strane trećih lica;
- ulubljenja, ljuštenja, ogrebotina.

Kod upotrebljivanih (polovnih) vozila, osiguranje se pruža samo uz uslov da je vozilo pre predaje na prevoz bilo pregledano od strane nadležnog predstavnika osiguravača ili prevoznika i da je sačinjen zapisnik o stanju pošiljke.

Iz osiguranja su isključene štete po osnovu odgovornosti prema trećim licima.

Osiguranje počinje da teče u momentu kada vozilo u mestu otpreme navedenom u polisi, bude predato vozaču ili prevozniku i traje sve do momenta završetka prevoza u određitu, navedenom u polisi. Ukoliko se tako ugovori, osiguranje može prestati prispećem-dolaskom vozila u mesto koje je u polisi određeno kao krajnje određište i ako ne bude preuzeto od strane primaoca.

Uz zahtev za naknadu štete osiguranik je obavezan da dostavi zapisnik o nastaloj šteti, sačinjen od strane primaoca i vozača, odnosno prevoznika, uz prisustvo ovlašćenog predstavnika osiguravača, kao i svu ostalu raspoloživu dokumentaciju kojom dokazuje pravo na naknadu štete.

(2) Ukoliko se ugovori osiguranje robe odnosno stvari "od specifičnih rizika", primenjuju se niže navedene odredbe, a osiguranik je obavezan da, uz zahtev za naknadu, dostavi i dokaze o ispunjenju uslova propisanih u njima:

1. Rizik naduvavanja konzervi pokriven je osiguranjem pod uslovima: da su proizvod/prerađevina i same konzerve propisnog kvaliteta; da su konzerve pre utovara pregledane od strane nadležnog organa i da o tom pregledu postoji sertifikat sa klauzulom da su konzerve sposobne za prevoz odabranim prevoznim sredstvom, odabranom relacijom i za uskladištenje pod optimalnim uslovima za te vrste konzervi. Jemstvo osiguravača traje 100 dana po završenom iskrcaju - istovaru, ali ne duže od roka trajanja konzervi. Postojanje štete osiguranik dokazuje sertifikatom sanitarnog organa države određište.

2. Stvrđnjavanje iz bilo kog uzroka pokriveno je osiguranjem pod uslovima: da je u momentu utovara kontrolna kuća izvršila pregled i izdala sertifikat da je roba propisanog odnosno ugovorenog kvaliteta i da je podobna za prevoz; da je roba utovarana i smeštena u prevozno sredstvo na odgovarajući odnosno propisan način; da se prevoz vrši prevoznim sredstvom koje odgovara vrsti, uslovima i trajanju prevoza.

3. Rasipanje, curenje, manjak iz bilo kog uzroka pokriveni su osiguranjem pod uslovima: da je pošiljka pri utovaru, pretovaru i istovaru merena na isti način i da o tim merenjima postoje zvanične potvrde; da se pri utovaru i istovaru postupa na propisan odnosno uobičajeni način; da je prevoz vršen prevoznim sredstvima koja odgovaraju uslovima i trajanju prevoza.

4. Kvar iz bilo kog uzroka pokriven je osiguranjem pod uslovima; da je pre utovara priznata kontrolna kuća ili nadležni

državni organ izvršio pregled pošiljke i o tom pregledu izdao sertifikat da je pošiljka zdrava i bez uzroka koji bi mogli da prouzrokuju kvar; da je pošiljka pakovana u propisanu odnosno odgovarajuću ambalažu zavisno od vremenskih prilika i trajanja prevoza; da se prevoz vrši prevoznim sredstvom propisno opremljenim i pripremljenim za prevoz konkretne vrste robe; da se utovar, prevoz i istovar vrše na propisan odnosno uobičajen način za konkretnu vrstu robe.

5. Rizik samozapaljenja pokriven je osiguranjem pod uslovima; da je roba propisanog kvaliteta (odgovarajući procenat vlage, masnoća itd.); da se utovar robe vrši na propisanoj temperaturi; da je roba utovarena i složena na način predviđen za prevoz konkretne vrste robe (visina slojeva po toni); da se prevoz vrši prevoznim sredstvom podobnim za prevoz konkretne vrste robe. Pokrivene su samo štete na osiguranoj robi, a ne i posledice na drugim stvarima.

6. Razmrzavanje iz bilo kog uzroka pokriveno je osiguranjem pod uslovima: da je roba predata na prevoz smrznuta na propisanoj odnosno odgovarajućoj temperaturi; da je ugovorena obaveza prevoznika da u toku prevoza održava određenu (propisanu) temperaturu; da se prevoz vrši prevoznim sredstvom koje je opremljeno odgovarajućim uređajem za održavanje temperaturnog režima; da se utovar i istovar robe vrše na propisan način. Osiguranjem su pokrivene potpune i delimične štete, uključujući i kvar, ali samo ako su posledica razmrzavanja pošiljke, pod uslovom da je pošiljku pre početka prevoza pregledala priznata kontrolna kuća ili nadležni organ i o tom pregledu izdala sertifikat sa klauzulom da je pošiljka pripremljena i sposobna za prevoz u smrznutom stanju izabranim prevoznim sredstvima i relacijama.

7. Eksplozija iz bilo kog uzroka pokrivena je osiguranjem pod uslovima: da je roba pakovana u propisanu odnosno odgovarajuću ambalažu; da je roba na prevoz predata pravilno i tačno označena (deklarisana); da prevozno sredstvo odgovara prirodi robe, uslovima i trajanju prevoza; da se prevoz obavlja na propisan način. Osiguranjem su pokrivene samo direktne štete na osiguranoj robi a ne i štete pričinjene trećim licima, drugoj robi ili objektima.

8. Rizik rđe - oksidacije - korozije iz bilo kog uzroka, pokriven je osiguranjem ako je roba pre utovara pregledana od priznate kontrolne kuće i ako o tom pregledu postoji sertifikat sa klauzulom da roba nije korodirala i da je propisno zaštićena antikorozivnim sredstvom i upakovana na propisan/uobičajen način za odgovarajuću vrstu robe, prevoz i prevozno sredstvo. Iz osiguranja su isključene štete koje su nastale za vreme uskladištenja robe na otvorenom prostoru duže od 24 sata.

9. Lom i oštećenje uključujući lom unutrašnjih komponenti iz bilo kog uzroka: Osiguranje se pruža pod uslovom da je roba pakovana na uobičajen ili propisan način koji odgovara prirodi robe i vrsti prevoznog sredstva. Osiguranjem nisu obuhvaćene štete usled fabričkih mana i/ili grešaka u izradi.

10. Rizik smrzavanja iz bilo kog uzroka pokriven je osiguranjem pod uslovima: da je roba pakovana u propisanu ambalažu koja odgovara vremenskim prilikama, uslovima i trajanju prevoza; da se prevoz vrši odgovarajućim prevoznim sredstvom i pod odgovarajućim temperaturnim režimom; da se utovar i istovar robe vrše na propisan način.

11. Rizici moljaca odnosno žižaka pokriveni su osiguranjem samo ako je pre utovara robu pregledao nadležni organ odnosno kontrolna kuća i ako o tom pregledu postoji sertifikat sa klauzulom da u robi nema živih insekata, njihovih larvi i jaja. Osiguravačeva obaveza iz ovog osiguranja, ograničava se samo na troškove fumigacije.

ISKLUČENJE U SLUČAJU SANKCIJA

Član 31.

(1) Osiguravač nije u obavezi da obezbedi pokriće i nije u obavezi da izvrši plaćanje bilo kojeg potraživanja, odnosno da obezbedi bilo kakvu naknadu u skladu sa navedenim, do te mere kojom bi obezbeđivanje takvog pokrića, isplata spomenutog potraživanja ili obezbeđivanje spomenute naknade izložili Osiguravača bilo kakvom sankcionisanju, zabrani ili restrikciji u skladu sa rezolucijama Ujedinjenih nacija ili trgovinskim ili ekonomskim sankcijama, zakonima i propisima Evropske unije, sankcijama Republike Srbije, Ujedinjenog Kraljevstva ili Sjedinjenih Američkih Država (pod uslovom da se ovim ne krše bilo kakvi propisi ili određeni državni zakoni primenjivi na Osiguravača).

ISKLUČENJE SAJBER RIZIKA

Član 32.

(1) Bez obzira na bilo koju drugu odredbu ovih uslova osiguranja, izuzev odredbi stava 2 ovog člana, ni u kom slučaju ne pokriva se gubitak, šteta, odgovornost ili trošak koji je direktno ili indirektno prouzrokovao ili doprinesen ili nastao iz upotrebe ili rada uređaja za informacione tehnologije kao sredstva za nanošenje štete.

(2) Kada su odredbe stava 1 ovog člana primenjene na ugovor o osiguranju koji pokriva rizik rata, građanskog rata, revolucije, pobune, pobune ili građanskih sukoba koji proizilaze iz njega, ili bilo kog neprijateljskog postupka od ili protiv zaraćenih snaga ili terorizma ili bilo koje osobe koja deluje iz političkog motiva, ne isključuju se gubici koji bi inače bili pokriveni zbog korišćenja bilo kojeg uređaja za informacione tehnologije u sistemu lansiranja i / ili navođenja i / ili mehanizma paljbe bilo kojeg oružja ili projektila.

(3) U svrhu ove odredbe, uređaj za informacione tehnologije podrazumeva bilo koji računarski sistem, hardver, softver, program, kod, podatak, proces, virus, informaciono skladište, mikročip, integrisano kolo ili sličan uređaj u ili povezan sa računarskom opremom ili ne računarskom opremom, bez obzira da li je imovina osiguranika ili ne.

REGRESNO PRAVO

Član 33.

(1) Isplatom naknade iz osiguranja prelaze na osiguravača, u granicama isplaćene naknade, sva prava koja osiguranik ima prema licima odgovornim za štetu.

(2) Osiguranik je dužan da preduzme sve mere za ostvarenje regresa, kao i da osiguravaču preda, na njegov zahtev, uredno popunjenu i potpisanu ispravu o ustupanju svojih prava prema licu odgovornom za štetu.

(3) Ako osiguranik namerno ili iz krajnje nepažnje propusti da preduzme mere iz prethodnog stava, osiguravač može od naknade iz osiguranja odbiti iznos sa visini štete koju je zbog toga pretrpeo, odnosno iznos koji bi verovatno mogao da ostvari od lica odgovornog za štetu.

REŠAVANJE SPOROVA

Član 34.

Za sve sporove koji proisteknu iz osiguranja zaključenih po ovim Uslovima i/ili u vezi sa tumačenjem ili primenom ovih Uslova, nadležan je isključivo stvarno nadležni sud prema mestu sedišta Osiguravača.

ZAVRŠNE ODREDBE

Član 5.

Ovi Uslovi stupaju na snagu i primenjuje se od 26.12.2022.

Početkom primene ovih Uslova prestaju da se primenjuju Uslovi za osiguranje robe odnosno stvari u međunarodnom prevozu od 05.05.2014. godine.

PRILOG br. 1 Uslovima za osiguranje robe odnosno stvari u međunarodnom prevozu

**INSTITUTSKE KLAUZULE ZA
OSIGURANJE ROBE U PREVOZU (A)
1/1/09**

OSIGURANI RIZICI

Rizici

1. Ovo osiguranje pokriva sve rizike gubitka ili oštećenja osiguranog predmeta osim onih isključenih iz osiguranja odredbama niže navedenih klauzula 4, 5, 6 i 7.

Zajednička havarija

2. Ovo osiguranje pokriva zajedničku havariju i nagrade za spasavanje, obračunate ili određene prema ugovoru o prevozu i/ili merodavnom pravu i praksi, koje su nastale kako bi se izbegla šteta ili su u vezi sa izbegavanjem štete iz bilo kog uzroka, osim onih isključenih niže navedenim klauzulama br. 4, 5, 6 i 7.

Klauzula o sudaru usled obostrane krivice

3. Ovo osiguranje pruža odštetu osiguraniku, u odnosu na bilo koji osiguranjem obuhvaćen rizik, za onaj deo odgovornosti na osnovu klauzule ugovora o prevozu o sudaru usled obostrane krivice. U slučaju bilo kakvog zahteva prevoznika za naknadu na osnovu ove Klauzule, osiguranik se obavezuje da o tome obavesti osiguravača, koji ima pravo da o svom trošku brani osiguranika od takvog zahteva.

ISKLJUČENJA

4. Ovo osiguranje ni u kom slučaju ne pokriva:
- 4.1. gubitak, oštećenje ili trošak koji se mogu pripisati namernom postupku osiguranika,
 - 4.2. normalno curenje, normalni gubitak u težini ili zapremini ili normalno habanje osiguranog predmeta,
 - 4.3. gubitak, oštećenje ili trošak izazvani manjkavim ili neodgovarajućim pakovanjem ili pripremom osiguranog predmeta da izdrži uobičajene nezgode osiguranog putovanja, ako su takvo pakovanje ili pripremu obavili osiguranik ili njegovi zaposleni, odnosno ako se ono obavi pre stupanja na snagu ovog osiguranja (za svrhe ove Klauzule "pakovanje" podrazumeva i slaganje robe u kontejner, a "zaposleni" ne uključuju nezavisne ugovorne strane),
 - 4.4. gubitak, oštećenje ili trošak nastali zbog unutrašnje mane ili prirodnog svojstva osiguranog predmeta,
 - 4.5. gubitak, oštećenje ili trošak nastali usled zakašnjenja, čak i onda kada je to zakašnjenje nastalo usled osiguranog rizika (osim troškova plativih na osnovu gore navedene Klauzule br. 2),
 - 4.6. gubitak, oštećenje ili trošak izazvani nesolventnošću ili neizvršavanjem finansijskih obaveza od strane vlasnika broda, menadžera, čartera ili brodarka, ako su u vreme utovara osiguranog predmeta na plovilo, osiguranici svesni ili bi po redovnom toku poslovanja trebali biti svesni, da nesolventnost ili neizvršenje finansijskih obaveza mogu sprečiti normalno izvršenje putovanja. Ovo isključenje se ne primenjuje kada je ugovor o osiguranju prenet licu koje traži naknadu, koje je kupilo ili se obavezalo da kupi osigrani predmet u dobroj veri na osnovu obavezujućeg ugovora,
 - 4.7. gubitak, oštećenje ili trošak direktno ili indirektno izazvani ili proizašli iz upotrebe bilo kakvog oružja ili sprave koji koriste atomsku ili nuklearnu fisiju i/ili fuziju ili slične reakcije ili radioaktivne sile ili stvari.
5. 5.1. Ovo osiguranje ni u kom slučaju ne pokriva gubitak, oštećenje ili trošak nastale zbog:
- 5.1.1. nesposobnosti broda ili drugog plovila za plovību ili nepodobnosti broda ili drugog plovila za siguran prevoz osiguranog predmeta, ako je osiguranik, u vreme ukrcaja osiguranog predmeta, znao za tu nesposobnost ili nepodobnost.
 - 5.1.2. nepodobnosti kontejnera ili vozila za siguran prevoz osiguranog predmeta, ako je utovar izvršen pre stupanja na snagu ovog osiguranja ili od strane osiguranika ili njegovih zaposlenih i oni su upoznati sa takvom nepodobnošću u vreme utovara.

- 5.2. Gore pomenuto isključenje 5.1.1. se neće primenjivati kada je ugovor o osiguranju prenet licu koje traži naknadu, koje je kupilo ili se obavezalo da kupi osigrani predmet u dobroj veri na osnovu obavezujućeg ugovora,
 - 5.3. Osiguravač može odustati od stavljanja prigovora u pogledu prečutne garancije da je brod sposoban za plovību i podoban da preveze osigurani predmet do odredišta.
6. Ovo osiguranje ni u kom slučaju ne pokriva gubitak, oštećenje ili troškove izazvane:
- 6.1. ratom, građanskim ratom, revolucijom, pobunom, ustankom ili nekim drugim građanskim sukobom koji zbog toga nastane, ili bilo kojim neprijateljskim aktom jedne zaraćene strane ili protiv nje,
 - 6.2. zarobljavanjem, zaplenom, uzapćenjem, zaustavljanjem, ograničenjem ili zadržavanjem (s izuzetkom piraterije) kao i kao posledica tih akata ili pokušaja da se oni izvrše,
 - 6.3. zaostalim minama, torpedima, bombama ili drugim ratnim oružjem.
7. Ovo osiguranje ni u kom slučaju ne pokriva gubitak, oštećenje ili troškove:
- 7.1. koje su izazvali štrajkači, radnici otpušteni s posla ili lica koja učestvuju u radničkim neredima, nasiljima ili građanskim nemirima,
 - 7.2. proizašle iz štrajkova, otpuštanja s posla, radničkih nereda, nasilja ili građanskih nemira,
 - 7.3. izazvane terorističkim aktima, kao aktom lica koje radi za ili u vezi sa bilo kojom organizacijom i vrši aktivnosti direktno usmerene ka svrgavanju ili ostvarenju uticaja, upotrebom sile ili nasilja, nad bilo kojom vladom, bez obzira da li je zakonito konstituisana.
 - 7.4. izazvane od strane lica koje postupa iz političkih, ideoloških ili religioznih motiva.

TRAJANJE OSIGURANJA

Klauzula o prevozu

8. 8.1. U skladu sa Klauzulom 11 niže navedenom, ovo osiguranje počinje od trenutka kada je osiguranik predmet prvi put pomenen u skladištu ili mestu uskladištenja (u mestu navedenom u ugovoru o osiguranju) radi neposrednog utovara na ili u vozilo ili drugo prevozno sredstvo, a zbog otpočinjanja prevoza, nastavlja se za vreme redovnog toka prevoza, i završava ili:
- 8.1.1. završetkom istovara sa vozila ili drugog prevoznog sredstva u krajnjem skladištu ili stovarištu u mestu opredeljenja navedenom u ugovoru o osiguranju,
 - 8.1.2. završetkom istovara sa vozila ili drugog prevoznog sredstva u neko drugo skladište ili stovarište, bez obzira na to da li se ono nalazi u mestu opredeljenja navedenom u ugovoru o osiguranju ili pre njega, ako su osiguranik ili njegovi zaposleni izabrali to mesto da koriste ili radi uskladištenja izvan redovnog toka prevoza ili radi dostave ili raspodele, ili
 - 8.1.3. kada osiguranik ili njegovi zaposleni izaberu da koriste neko drugo vozilo ili drugo prevozno sredstvo ili kontejner radi uskladištenja izvan redovnog toka prevoza,
 - 8.1.4. istekom roka od 60 dana nakon završetka iskrcaja osigurane robe sa pomorskog broda u krajnjoj luci iskrcaja, prema tome šta prvo nastupi.
- 8.2. Ako, nakon iskrcaja sa pomorskog broda u krajnjoj luci iskrcaja, ali pre završetka ovog osiguranja, osiguranik predmet treba da bude otpremljen u drugo odredište a ne na odredište do kojega je osiguran, ovo osiguranje ostaje na snazi dok se prevoz ne završi kao što je predviđeno u Klauzulama 8.1.1 do 8.1.4, ali će prestati kada započne prevoz do tog drugog odredišta.
- 8.3. Ovo osiguranje ostaje na snazi (s tim da prestaje kao što je predviđeno u Klauzulama 8.1.1 do 8.1.4. gore i u Klauzuli br. 9 niže navedenoj) za vreme zakašnjenja izvan kontrole osiguranika, za vreme bilo kojeg

skretanja, prisilnog iskrcaja, ponovnog ukrcaja ili prekrcanja i za vreme bilo koje izmene u pomorskom poduhvatu nastale zbog korišćenja ovlašćenja brodarka na osnovu ugovora o prevozu.

Prestanak ugovora o prevozu

9. Ako zbog okolnosti izvan kontrole osiguranika ugovor o prevozu prestane u nekoj drugoj luci ili mestu a ne u određitu predviđenom ugovorom ili se prevoz završi na drugi način pre istovara osiguranog predmeta kako je predviđeno u Klauzuli br. 8 gore navedenoj, ovo će osiguranje takođe prestati, *osim ako osiguravač bude o tome odmah obavešten i ako se zatraži produženje osiguranja, kada osiguranje ostaje na snazi, uz plaćanje dodatne premije ako to osiguravač bude tražio*, sve dok:

- 9.1. osigurani predmet ne bude prodat i isporučen u toj luci ili mestu ili, ako nešto drugo nije posebno ugovoreno, do isteka roka od 60 dana nakon prispeća osiguranog predmeta u tu luku ili mesto, prema tome šta pre nastupi, ili
- 9.2. osigurani predmet ne bude otpremljen u toku navedenog roka od 60 dana (ili u produženom roku ako se ugovori) do mesta opredeljenja navedenog u ugovoru o osiguranju ili nekog drugog mesta opredeljenja, sve dok osiguranje ne prestane saglasno odredbama gore navedene Klauzule br. 8.

Promena putovanja

10. 10.1. Ako nakon stupanja na snagu ovog osiguranja osiguranik promeni mesto opredeljenja, *osiguravač mora biti odmah obavešten o tome kako bi premija i uslovi osiguranja bili ugovoreni. Ako se šteta dogodi pre tog ugovaranja, pokriće može biti obezbeđeno samo ako se ono može dobiti po razumnoj premiji i po razumnim tržišnim uslovima.*
- 10.2. Ako osigurani predmet započne prevoz predviđen ovim osiguranjem (u skladu sa Klauzulom 8.1), ali, brod zaplovi ka drugom mestu opredeljenja bez znanja osiguranika ili njegovih zaposlenih, smatraće se da je ovo osiguranje stupilo na snagu u momentu započinjanja takvog prevoza.

ODŠTETNI ZAHTEVI

Osigurani interes

11. 11.1. Da bi dobio naknadu iz ovog osiguranja, osiguranik mora imati osigurani interes na predmetu osiguranja u trenutku nastanka štete.
- 11.2. Ako su ispunjeni uslovi iz Klauzule 11.1 iznad navedene, osiguranik će biti ovlašćen da dobije naknadu za osiguranu štetu nastalu za vreme trajanja ugovora o osiguranju, iako je šteta nastala pre zaključenja ugovora o osiguranju, osim ako je osiguranik znao da je šteta nastala a osiguravač za to nije znao.

Troškovi otpremanja robe

12. Ako se zbog nastupanja osiguranog rizika, osigurano putovanje završi u nekoj drugoj luci ili mestu a ne u onom mestu predviđenom ugovorom, osiguravač će naknaditi osiguraniku svaki dodatni trošak koji je na odgovarajući način i razumno učinjen radi iskrcaja, uskladištenja i otpremanja predmeta do odredišta predviđenog ugovorom.

Ova Klauzula br. 12 se ne primenjuje na zajedničku hvariju i troškove za spasavanje i ne obuhvata slučajeve na koje se primenjuju odredbe o isključenim štetama iz klauzula br. 4, 5, 6 i 7, kao ni troškove nastale zbog propusta, nemarnosti, insolventnosti ili neizvršavanja finansijskih obaveza od strane osiguranika ili njegovih zaposlenih.

Izvedeni potpuni gubitak

13. Iz ovog osiguranja neće se pružiti naknada za izvedeni potpuni gubitak, osim ako je razborito izvršeno napuštanje osiguranog predmeta, bilo zato jer je nastupio njegov stvarni potpuni gubitak, koji se nije mogao izbeći, bilo zato što bi troškovi popravke, dovođenja u ispravno stanje i troškovi otpreme osiguranog predmeta do odredišta iznosili više od njegove vrednosti na odredištu.

Osiguranje na dodatnu vrednost

14. 14.1. Ako osiguranik, osim iznosa na koji je zaključeno ovo osiguranje, zaključi i osiguranje tog predmeta na dodatni iznos, smatraće se da ugovorenu vrednost osiguranog predmeta čini ukupan zbir iznosa

osiguranog ovim ugovorom i svih dodatno osiguranih iznosa ako pokrivaju nastalu štetu. Naknada za štetu obračunaće se srazmerno odnosu osiguranog iznosa iz ovog ugovora prema ukupno osiguranom iznosu.

U slučaju zahteva za naknadu iz ovog osiguranja, osiguranik će osiguravačima pribaviti dokaze o iznosima iz svih drugih osiguranja.

- 14.2. Kada se ovo osiguranje izvrši na dodatni osigurani iznos, primenjivaće se ova klauzula: Smatra se da ugovorenu vrednost osiguranog predmeta čini zbir iznosa na koji je zaključeno prvobitno osiguranje i zbir svih iznosa na koje je osiguranik izvršio dodatno osiguranje, ako pokrivaju štetu. Naknada za štetu obračunaće se srazmerno odnosu osiguranog iznosa iz ovog ugovora prema ukupno osiguranom iznosu. U slučaju zahteva za naknadu iz osiguranja osiguranik će osiguravaču pribaviti dokaze o iznosima osiguranim po svim drugim osiguranjima.

KORIST OD OSIGURANJA

15. Ovo osiguranje:

- 15.1. pruža zaštitu osiguraniku, što uključuje i lice koje podnosi odštetni zahtev, bilo kao lice koje je ili u čije ime je zaključen ugovor o osiguranju ili kao lice kojemu je isti prenet,
- 15.2. ne može se proširiti na vozare ili ostale čuvare niti ga oni mogu koristiti.

SMANJENJE ŠTETA

Dužnost osiguranika

16. Dužnost osiguranika, njegovih zaposlenih i zastupnika u odnosu na štetu naknadivu po ovom osiguranju je:
 - 16.1 da preduzmu razumne mere radi sprečavanja ili smanjenja takvih šteta, i
 - 16.2 da preduzmu potrebne korake kako bi sva prava prema prevoznicima, skladištarima ili ostalim trećim licima bila na odgovarajući način sačuvana i ostvarena, a osiguravač će pored šteta pokrivenih ovim osiguranjem, naknaditi osiguraniku i sve troškove koje je na odgovarajući način i razumno učinio u vezi sa ovim dužnostima.

Odricanje od prava iz ugovora

17. Mere koje preduzimaju osiguranik ili osiguravač radi očuvanja, spasavanja ili zaštite osiguranog predmeta neće se smatrati kao odustajanje ili prihvatanje napuštanja (abandon) niti će na bilo koji način prejudicirati pravo bilo koje strane.

IZBEGAVANJE ZAKAŠNJENJA

18. Ovo osiguranje važi uz uslov da osiguranik postupa s primerenom brzinom u svim okolnostima koje zavise od njegove volje.

PRIMENA PROPISA I REŠAVANJE SPOROVA

19. Svi sporovi koji proisteknu iz osiguranja zaključenih po ovim uslovima i / ili u vezi sa tumačenjem ili primenom ovih uslova rešavaće nadležni sud u Beogradu primenom propisa Republike Srbije.

NAPOMENA: Kada nastavak osiguravajućeg pokrića zavisi od primene Klauzule 9 ili je izvršena promena mesta opredeljenja prema Klauzuli 10, osiguranik mora bez odlaganja obavestiti osiguravača, jer je pravo na takvo pokriće uslovljeno ispunjenjem ove obaveze.

CL382 01/01/2009

PRILOG br. 2 Uslovima za osiguranje robe odnosno stvari u međunarodnom prevozu

INSTITUTSKE KLAUZULE ZA OSIGURANJE ROBE U VAZDUŠNOM PREVOZU 1/1/09 (izuzev poštanskih pošiljki)

OSIGURANI RIZICI

Rizici

1. Ovo osiguranje pokriva sve rizike gubitka ili oštećenja osiguranog predmeta osim onih isključenih iz osiguranja odredbama niže navedenih klauzula 3, 4 i 5.

Nagrade za spasavanje

2. Ovo osiguranje pokriva nagrade za spasavanje koje su nastale kako bi se izbegla šteta ili su u vezi sa izbegavanjem štete iz bilo kog uzroka, osim onih isključenih niže navedenim klauzulama br. 3, 4 i 5.

ISKLJUČENJA

3. Ovo osiguranje ni u kom slučaju ne pokriva:
 - 3.1. gubitak, oštećenje ili trošak koji se mogu pripisati namernom postupku osiguranika,
 - 3.2. normalno curenje, normalni gubitak u težini ili zapremini ili normalno habanje osiguranog predmeta,
 - 3.3. gubitak, oštećenje ili trošak izazvani manjkavim ili neodgovarajućim pakovanjem ili pripremom osiguranog predmeta da izdrži uobičajene nezgode osiguranog putovanja, ako su takvo pakovanje ili pripremu obavili osiguranik ili njegovi zaposleni, odnosno ako se ono obavi pre stupanja na snagu ovog osiguranja (za svrhe ove Klauzule "pakovanje" podrazumeva i slaganje robe u kontejner, a "zaposleni" ne uključuju nezavisne ugovorne strane),
 - 3.4. gubitak, oštećenje ili trošak nastali zbog unutrašnje mane ili prirodnog svojstva osiguranog predmeta
 - 3.5. gubitak, oštećenje ili trošak nastali zbog nepodobnosti letelice ili kontejnera za siguran prevoz osiguranog predmeta, ako je utovar izvršen pre stupanja na snagu ovog osiguranja ili od strane osiguranika ili njegovih zaposlenih i oni su upoznati sa takvom nepodobnošću u vreme utovara. Ovo osiguranje se neće primenjivati kada je ugovor o osiguranju prenet licu koje traži naknadu, koje je kupilo ili se obavezalo da kupi osigrani predmet u dobroj veri na osnovu obavezujućeg ugovora.
 - 3.6. gubitak, oštećenje ili trošak nastali usled zakašnjenja, čak i onda kada je to zakašnjenje nastalo usled osiguranog rizika
 - 3.7. gubitak, oštećenje ili trošak izazvani nesolventnošću ili neizvršavanjem finansijskih obaveza od strane vlasnika letelice, menadžera, čartera ili pilota, ako su u vreme utovara osiguranog predmeta na letelicu, osiguranici svesni ili bi po redovnom toku poslovanja trebali biti svesni, da nesolventnost ili neizvršenje finansijskih obaveza mogu sprečiti normalno izvršenje putovanja. Ovo isključenje se ne primenjuje kada je ugovor o osiguranju prenet licu koje traži naknadu, koje je kupilo ili se obavezalo da kupi osigrani predmet u dobroj veri na osnovu obavezujućeg ugovora,
 - 3.8. gubitak, oštećenje ili trošak direktno ili indirektno izazvani ili proizašli iz upotrebe bilo kakvog oružja ili sprave koji koriste atomsku ili nuklearnu fisiju i/ili fuziju ili slične reakcije ili radioaktivne sile ili stvari.
4. Ovo osiguranje ni u kom slučaju ne pokriva gubitak, oštećenje ili troškove izazvane:
 - 4.1. ratom, građanskim ratom, revolucijom, pobunom, ustankom ili nekim drugim građanskim sukobom koji zbog toga nastane, ili bilo kojim neprijateljskim aktom jedne zaraćene strane ili protiv nje,
 - 4.2. zarobljavanjem, zaplenom, uzapćenjem, zaustavljanjem, ograničenjem ili zadržavanjem (s izuzetkom piraterije) kao i kao posledica tih akata ili pokušaja da se oni izvrše,
 - 4.3. zaostalim minama, torpedima, bombama ili drugim ratnim oružjem.
5. Ovo osiguranje ni u kom slučaju ne pokriva gubitak, oštećenje ili troškove:

- 5.1. koje su izazvali štrajkači, radnici otpušteni s posla ili lica koja učestvuju u radničkim neredima, nasiljima ili građanskim nemirima,
- 5.2. proizašle iz štrajkova, otpuštanja s posla, radničkih nereda, nasilja ili građanskih nemira,
- 5.3. izazvane terorističkim aktima, kao aktom lica koje radi za ili u vezi sa bilo kojom organizacijom i vrši aktivnosti direktno usmerene ka svrgavanju ili ostvarenju uticaja, upotrebom sile ili nasilja, nad bilo kojom vladom, bez obzira da li je zakonito konstituisana.
- 5.4. izazvane od strane lica koje postupa iz političkih, ideoloških ili religioznih motiva.

TRAJANJE OSIGURANJA

Klauzula o prevozu

6. 6.1. U skladu sa Klauzulom 9 niže navedenom, ovo osiguranje počinje od trenutka kada je osigurani predmet prvi put pomenom u skladištu ili mestu uskladištenja (u mestu navedenom u ugovoru o osiguranju) radi neposrednog utovara na ili u vozilo ili drugo prevozno sredstvo, a zbog otpočinjanja prevoza, nastavlja se za vreme redovnog toka prevoza, i završava ili:
 - 6.1.1. završetkom istovara sa vozila ili drugog prevoznog sredstva u krajnjem skladištu ili stovarištu u mestu opredeljenja navedenom u ugovoru o osiguranju,
 - 6.1.2. završetkom istovara sa vozila ili drugog prevoznog sredstva u neko drugo skladište ili stovarište, bez obzira na to da li se ono nalazi u mestu opredeljenja navedenom u ugovoru o osiguranju ili pre njega, ako su osiguranik ili njegovi zaposleni izabrali to mesto da koriste ili radi uskladištenja izvan redovnog toka prevoza ili radi dostave ili raspodele, ili
 - 6.1.3. kada osiguranik ili njegovi zaposleni izaberu da koriste neko drugo vozilo ili drugo prevozno sredstvo ili kontejner radi uskladištenja izvan redovnog toka prevoza,
 - 6.1.4. istekom roka od 30 dana nakon završetka iskrcaja osigurane robe sa pomorskog broda u krajnjoj luci iskrcaja,
 prema tome šta prvo nastupi.
- 6.2. Ako, nakon iskrcaja sa letelice u krajnjem mestu iskrcaja, ali pre završetka ovog osiguranja, osigurani predmet treba da bude otpremljen u drugo odredište a ne na odredište do kojega je osiguran, ovo osiguranje ostaje na snazi dok se prevoz ne završi kao što je predviđeno u Klauzulama 6.1.1 do 6.1.4, ali će prestati kada započne prevoz do tog drugog odredišta.
- 6.3. Ovo osiguranje ostaje na snazi (s tim da prestaje kao što je predviđeno u Klauzulama 6.1.1 do 6.1.4. gore i u Klauzuli br. 7 niže navedenoj) za vreme zakašnjenja izvan kontrole osiguranika, za vreme bilo kojeg skretanja, prisilnog iskrcaja, ponovnog ukrcaja ili prekrcaja i za vreme bilo koje izmene u putanji nastale zbog korišćenja ovlašćenja aviokompanije na osnovu ugovora o prevozu.

Prestanak ugovora o prevozu

7. Ako zbog okolnosti izvan kontrole osiguranika ugovor o prevozu prestane u nekom drugom mestu a ne u odredištu predviđenom ugovorom ili se prevoz završi na drugi način pre istovara osiguranog predmeta kako je predviđeno u Klauzuli br. 6 gore navedenoj, ovo će osiguranje takođe prestati, *osim ako osiguravač bude o tome odmah obavešten i ako se zatraži produženje osiguranja, kada osiguranje ostaje na snazi, uz plaćanje dodatne premije ako to osiguravač bude tražio*, sve dok:
 - 7.1. osigurani predmet ne bude prodat i isporučen u tom mestu ili, ako nešto drugo nije posebno ugovoreno, do isteka roka od 30 dana nakon prispeća osiguranog predmeta u to mesto, prema tome šta pre nastupi, ili
 - 7.2. osigurani predmet ne bude otpremljen u toku navedenog roka od 30 dana (ili u produženom roku ako se ugovori) do mesta opredeljenja navedenog u ugovoru o osiguranju ili nekog drugog mesta opredeljenja, sve dok osiguranje ne prestane saglasno odredbama gore navedene Klauzule br. 6.

Promena putovanja

8. 8.1. Ako nakon stupanja na snagu ovog osiguranja osiguranik promeni mesto opredeljenja, *osiguravač mora biti odmah obavešten o tome kako bi premija i uslovi osiguranja bili ugovoreni. Ako se šteta dogodi pre tog ugovaranja, pokrivače može biti obezbeđeno samo ako se ono može dobiti po razumnoj premiji i po razumnim tržišnim uslovima.*
- 8.2 Ako osigurani predmet započne prevoz predviđen ovim osiguranjem (u skladu sa Klauzulom 6.1), ali, letelica krene ka drugom mestu opredeljenja bez znanja osiguranika ili njegovih zaposlenih, smatraće se da je ovo osiguranje stupilo na snagu u momentu započinjanja takvog prevoza.

ODŠTETNI ZAHTEVI**Osigurani interes**

9. 9.1. Da bi dobio naknadu iz ovog osiguranja, osiguranik mora imati osigurani interes na predmetu osiguranja u trenutku nastanka štete.
- 9.2. Ako su ispunjeni uslovi iz Klauzule 9.1 iznad navedene, osiguranik će biti ovlašćen da dobije naknadu za osiguranu štetu nastalu za vreme trajanja ugovora o osiguranju, iako je šteta nastala pre zaključenja ugovora o osiguranju, osim ako je osiguranik znao da je šteta nastala a osiguravač za to nije znao.

Troškovi otpremanja robe

10. Ako se zbog nastupanja osiguranog rizika, osigurano putovanje završi u nekom drugom mestu a ne u onom mestu predviđenom ugovorom, osiguravač će naknaditi osiguraniku svaki dodatni trošak koji je na odgovarajući način i razumno učinjen radi iskrcaja, uskladištenja i otpremanja predmeta do odredišta predviđenog ugovorom.

Ova Klauzula br. 10 se ne primenjuje na troškove za spasavanje i ne obuhvata slučajeve na koje se primenjuju odredbe o isključenim štetama iz klauzula br. 3, 4, i 5, kao ni troškove nastale zbog propusta, nemarnosti, insolventnosti ili neizvršavanja finansijskih obaveza od strane osiguranika ili njegovih zaposlenih.

Izvedeni potpuni gubitak

11. Iz ovog osiguranja neće se pružiti naknada za izvedeni potpuni gubitak, osim ako je razborito izvršeno napuštanje osiguranog predmeta, bilo zato jer je nastupio njegov stvarni potpuni gubitak, koji se nije mogao izbeći, bilo zato što bi troškovi popravke, dovođenja u ispravno stanje i troškovi otpreme osiguranog predmeta do odredišta iznosili više od njegove vrednosti na odredištu.

Osiguranje na dodatnu vrednost

12. 12.1. Ako osiguranik, osim iznosa na koji je zaključeno ovo osiguranje, zaključi i osiguranje tog predmeta na dodatni iznos, smatraće se da ugovorenu vrednost osiguranog predmeta čini ukupan zbir iznosa osiguranog ovim ugovorom i svih dodatno osiguranih iznosa ako pokrivaju nastalu štetu. Naknada za štetu obračunavaće se srazmerno odnosu osiguranog iznosa iz ovog ugovora prema ukupno osiguranom iznosu.
- U slučaju zahteva za naknadu iz ovog osiguranja, osiguranik će osiguravačima pribaviti dokaze o iznosima iz svih drugih osiguranja.
- 12.2. Kada se ovo osiguranje izvrši na dodatni osigurani iznos, primenjivaće se ova klauzula: Smatra se da ugovorenu vrednost osiguranog predmeta čini zbir iznosa na koji je zaključeno prvobitno osiguranje i zbir svih iznosa na koje je osiguranik izvršio dodatno osiguranje, ako pokrivaju štetu. Naknada za štetu obračunavaće se srazmerno odnosu osiguranog iznosa iz ovog ugovora prema ukupno osiguranom iznosu.
- U slučaju zahteva za naknadu iz osiguranja osiguranik će osiguravaču pribaviti dokaze o iznosima osiguranim po svim drugim osiguranjima.

KORIST OD OSIGURANJA

13. Ovo osiguranje:
- 13.1. pruža zaštitu osiguraniku, što uključuje i lice koje podnosi odštetni zahtev, bilo kao lice koje je ili u čije ime je zaključen ugovor o osiguranju ili kao lice kojem je isti prenet,

13.2. ne može se proširiti na vozare ili ostale čuvarе niti ga oni mogu koristiti.

SMANJENJE ŠTETA**Dužnost osiguranika**

14. Dužnost osiguranika, njegovih zaposlenih i zastupnika u odnosu na štetu naknadivu po ovom osiguranju je:
- 14.1. da preduzmu razumne mere radi sprečavanja ili smanjenja takvih šteta, i
- 14.2. da preduzmu potrebne korake kako bi sva prava prema prevoznicima, skladištarijama ili ostalim trećim licima bila na odgovarajući način sačuvana i ostvarena,

a osiguravač će pored šteta pokrivenih ovim osiguranjem, naknaditi osiguraniku i sve troškove koje je na odgovarajući način i razumno učinio u vezi sa ovim dužnostima.

Odricanje od prava iz ugovora

15. Mere koje preduzimaju osiguranik ili osiguravač radi očuvanja, spasavanja ili zaštite osiguranog predmeta neće se smatrati kao odustajanje ili prihvatanje napuštanja niti će na bilo koji način prejudicirati pravo bilo koje strane.

IZBEGAVANJE ZAKAŠNJENJA

16. Ovo osiguranje važi uz uslov da osiguranik postupa s primerenom brzinom u svim okolnostima koje zavise od njegove volje.

PRIMENA PROPISA I REŠAVANJE SPOROVA

17. Svi sporovi koji proisteknu iz osiguranja zaključenih po ovim uslovima i / ili u vezi sa tumačenjem ili primenom ovih uslova rešavaće nadležni sud u Beogradu primenom propisa Republike Srbije.

NAPOMENA: Kada nastavak osiguravajućeg pokrivača zavisi od primene Klauzule 7 ili je izvršena promena mesta opredeljenja prema Klauzuli 8, osiguranik mora bez odlaganja obavestiti osiguravača, jer je pravo na takvo pokrivače uslovljeno ispunjenjem ove obaveze.

CL387 01/01/2009

PRILOG br. 3 Uslovima za osiguranje robe odnosno stvari u međunarodnom prevozu

INSTITUTSKE KLAUZULE ZA OSIGURANJE ROBE U PREVOZU (B) 1/1/09

OSIGURANI RIZICI**Rizici**

1. Ovo osiguranje pokriva, osim isključenog iz osiguranja po niže navedenim klauzulama 4, 5, 6 i 7:
- 1.1. gubitak ili oštećenje osiguranog predmeta koji se razumno mogu pripisati:
- 1.1.1. požaru ili eksploziji,
 - 1.1.2. nasukanju, nasedanju na dno, potonuću ili prevrnuću broda ili drugog plovila,
 - 1.1.3. prevrnuću ili iskliznuću kopnenog prevoznog sredstva,
 - 1.1.4. sudaru ili dodiru broda, drugog plovila ili prevoznog sredstva s bilo kojim spoljnim predmetom osim sa vodom,
 - 1.1.5. iskrcaju tereta u luci skloništa,
 - 1.1.6. zemljotresu, vulkanskoj erupciji ili udaru groma,
- 1.2. gubitak ili oštećenje osiguranog predmeta koji su nastali usled:
- 1.2.1. žrtvovanja u zajedničkoj havariji,
 - 1.2.2. izbacivanja tereta u more ili otplovljavanja sa palube broda,
 - 1.2.3. prodora morske, jezerske ili rečne vode u brod, drugo plovilo, spremište, prevozno sredstvo, kontejner ili mesto uskladištenja,
- 1.3. potpuni gubitak svakog koleta usled pada sa broda ili za vreme ukrcaja ili iskrcaja sa broda ili drugog plovila.

Zajednička havarija

2. Ovo osiguranje pokriva zajedničku havariju i nagrade za spasavanje, obračunate ili određene prema ugovoru o prevozu i/ili merodavnom pravu i praksi, koje su nastale kako bi se izbegla šteta ili su u vezi sa izbegavanjem štete iz bilo kog uzroka, osim onih isključenih niže navedenim klauzulama br. 4, 5, 6 i 7.

Klauzula o sudaru usled obostrane krivice

3. Ovo osiguranje pruža odštetu osiguraniku, u odnosu na bilo koji osiguranjem obuhvaćen rizik, za onaj deo odgovornosti na osnovu klauzule ugovora o prevozu o sudaru usled obostrane krivice. U slučaju bilo kakvog zahteva prevoznika za naknadu na osnovu ove Klauzule, osiguranik se obavezuje da o tome obavesti osiguravača, koji ima pravo da o svom trošku brani osiguranika od takvog zahteva.

ISKLJUČENJA

4. Ovo osiguranje ni u kom slučaju ne pokriva:
 - 4.1. gubitak, oštećenje ili trošak koji se mogu pripisati namernom postupku osiguranika,
 - 4.2. normalno curenje, normalni gubitak u težini ili zapremini ili normalno habanje osiguranog predmeta,
 - 4.3. gubitak, oštećenje ili trošak izazvani manjkavim ili neodgovarajućim pakovanjem ili pripremom osiguranog predmeta da izdrži uobičajene nezgode osiguranog putovanja, ako su takvo pakovanje ili pripremu obavili osiguranik ili njegovi zaposleni, odnosno ako se ono obavi pre stupanja na snagu ovog osiguranja (za svrhe ove Klauzule "pakovanje" podrazumeva i slaganje robe u kontejner, a "zaposleni" ne uključuju nezavisne ugovorne strane),
 - 4.4. gubitak, oštećenje ili trošak nastali zbog unutrašnje mane ili prirodnog svojstva osiguranog predmeta,
 - 4.5. gubitak, oštećenje ili trošak nastali usled zakašnjenja, čak i onda kada je to zakašnjenje nastalo usled osiguranog rizika (osim troškova plativih na osnovu gore navedene Klauzule br. 2),
 - 4.6. gubitak, oštećenje ili trošak izazvani nesolventnošću ili neizvršavanjem finansijskih obaveza od strane vlasnika broda, menadžera, čartera ili broдача, ako su u vreme utovara osiguranog predmeta na plovilo, osiguranici svesni ili bi po redovnom toku poslovanja trebali biti svesni, da nesolventnost ili neizvršenje finansijskih obaveza mogu sprečiti normalno izvršenje putovanja. Ovo isključenje se ne primenjuje kada je ugovor o osiguranju prenet licu koje traži naknadu, koje je kupilo ili se obavezalo da kupi osigrani predmet u dobroj veri na osnovu obavezujućeg ugovora,
 - 4.7. namerno oštećenje ili namerno uništenje osiguranog predmeta ili nekog njegovog dela protivpravnim delovanjem bilo koje osobe ili osoba,
 - 4.8. gubitak, oštećenje ili trošak direktno ili indirektno izazvani ili proizašli iz upotrebe bilo kakvog oružja ili sprave koji koriste atomsku ili nuklearnu fisiju i/ili fuziju ili slične reakcije ili radioaktivne sile ili stvari.
5. 5.1. Ovo osiguranje ni u kom slučaju ne pokriva gubitak, oštećenje ili trošak nastale zbog:
 - 5.1.1. nesposobnosti broda ili drugog plovila za plovību ili nepodobnosti broda ili drugog plovila za siguran prevoz osiguranog predmeta, ako je osiguranik, u vreme ukrcaja osiguranog predmeta, znao za tu nesposobnost ili nepodobnost.
 - 5.1.2. nepodobnosti kontejnera ili vozila za siguran prevoz osiguranog predmeta, ako je utovar izvršen pre stupanja na snagu ovog osiguranja ili od strane osiguranika ili njegovih zaposlenih i oni su upoznati sa takvom nepodobnošću u vreme utovara.
- 5.2. Gore pomenuto isključenje 5.1.1. se neće primenjivati kada je ugovor o osiguranju prenet licu koje traži naknadu, koje je kupilo ili se obavezalo da kupi osigrani predmet u dobroj veri na osnovu obavezujućeg ugovora,
- 5.3. Osiguravač može odustati od stavljanja prigovora u pogledu prećutne garancije da je brod sposoban za plovību i podoban da preveze osigurani predmet do odredišta.
6. Ovo osiguranje ni u kom slučaju ne pokriva gubitak, oštećenje ili troškove izazvane:
 - 6.1. ratom, građanskim ratom, revolucijom, pobunom, ustankom ili nekim drugim građanskim sukobom koji

zbog toga nastane, ili bilo kojim neprijateljskim aktom jedne zaraćene strane ili protiv nje,

- 6.2. zarobljavanjem, zaplenom, uzapćenjem, zaustavljanjem, ograničenjem ili zadržavanjem (s izuzetkom piraterije) kao i kao posledica tih akata ili pokušaja da se oni izvrše,
- 6.3. zaostalim minama, torpedima, bombama ili drugim ratnim oružjem.
7. Ovo osiguranje ni u kom slučaju ne pokriva gubitak, oštećenje ili troškove:
 - 7.1. koje su izazvali štrajkači, radnici otpušteni s posla ili lica koja učestvuju u radničkim neredima, nasiljima ili građanskim nemirima,
 - 7.2. proizašle iz štrajkova, otpuštanja s posla, radničkih nereda, nasilja ili građanskih nemira,
 - 7.3. izazvane terorističkim aktima, kao aktom lica koje radi za ili u vezi sa bilo kojom organizacijom i vrši aktivnosti direktno usmerene ka svrgavanju ili ostvarenju uticaja, upotrebom sile ili nasilja, nad bilo kojom vladom, bez obzira da li je zakonito konstituisana.
 - 7.4. izazvane od strane lica koje postupa iz političkih, ideoloških ili religioznih motiva.

TRAJANJE OSIGURANJA

Klauzula o prevozu

8. 8.1. U skladu sa Klauzulom 11 niže navedenom, ovo osiguranje počinje od trenutka kada je osigurani predmet prvi put pomeren u skladištu ili mestu uskladištenja (u mestu navedenom u ugovoru o osiguranju) radi neposrednog utovara na ili u vozilo ili drugo prevozno sredstvo, a zbog otpočinjanja prevoza, nastavlja se za vreme redovnog toka prevoza, i završava ili:
 - 8.1.1. završetkom istovara sa vozila ili drugog prevoznog sredstva u krajnjem skladištu ili stovarištu u mestu opredeljenja navedenom u ugovoru o osiguranju,
 - 8.1.2. završetkom istovara sa vozila ili drugog prevoznog sredstva u neko drugo skladište ili stovarište, bez obzira na to da li se ono nalazi u mestu opredeljenja navedenom u ugovoru o osiguranju ili pre njega, ako su osiguranik ili njegovi zaposleni izabrali to mesto da koriste ili radi uskladištenja izvan redovnog toka prevoza ili radi dostave ili raspodele, ili
 - 8.1.3. kada osiguranik ili njegovi zaposleni izaberu da koriste neko drugo vozilo ili drugo prevozno sredstvo ili kontejner radi uskladištenja izvan redovnog toka prevoza,
 - 8.1.4. istekom roka od 60 dana nakon završetka iskrcaja osigurane robe sa pomorskog broda u krajnjoj luci iskrcaja,
- prema tome šta prvo nastupi.
- 8.2. Ako, nakon iskrcaja sa pomorskog broda u krajnjoj luci iskrcaja, ali pre završetka ovog osiguranja, osigurani predmet treba da bude otpremljen u drugo odredište a ne na odredište do kojega je osiguran, ovo osiguranje ostaje na snazi dok se prevoz ne završi kao što je predviđeno u Klauzulama 8.1.1 do 8.1.4, ali će prestati kada započne prevoz do tog drugog odredišta.
- 8.3. Ovo osiguranje ostaje na snazi (s tim da prestaje kao što je predviđeno u Klauzulama 8.1.1 do 8.1.4. gore i u Klauzuli br. 9 niže navedenoj) za vreme zakašnjenja izvan kontrole osiguranika, za vreme bilo kojeg skretanja, prisilnog iskrcaja, ponovnog ukrcaja ili prekrcanja i za vreme bilo koje izmene u pomorskom poduhvatu nastale zbog korišćenja ovlašćenja broдача na osnovu ugovora o prevozu.

Prestanak ugovora o prevozu

9. Ako zbog okolnosti izvan kontrole osiguranika ugovor o prevozu prestane u nekoj drugoj luci ili mestu a ne u odredištu predviđenom ugovorom ili se prevoz završi na drugi način pre istovara osiguranog predmeta kako je predviđeno u Klauzuli br. 8 gore navedenoj, ovo će osiguranje takođe prestati, *osim ako osiguravač bude o tome odmah obavešten i ako se zatraži produženje osiguranja, kada osiguranje ostaje na snazi, uz plaćanje dodatne premije ako to osiguravač bude tražio*, sve dok:
 - 9.1. osigurani predmet ne bude prodat i isporučen u toj luci ili mestu ili, ako nešto drugo nije posebno ugovoreno,

do isteka roka od 60 dana nakon prispeća osiguranog predmeta u tu luku ili mesto, prema tome šta pre nastupi, ili

- 9.2. osigurani predmet ne bude otpremljen u toku navedenog roka od 60 dana (ili u produženom roku ako se ugovori) do mesta opredeljenja navedenog u ugovoru o osiguranju ili nekog drugog mesta opredeljenja, sve dok osiguranje ne prestane saglasno odredbama gore navedene Klauzule br. 8.

Promena putovanja

10. 10.1. Ako nakon stupanja na snagu ovog osiguranja osiguranik promeni mesto opredeljenja, *osiguravač mora biti odmah obavešten o tome kako bi premija i uslovi osiguranja bili ugovoreni. Ako se šteta dogodi pre tog ugovaranja, pokriće može biti obezbeđeno samo ako se ono može dobiti po razumnoj premiji i po razumnim tržišnim uslovima.*
- 10.2. Ako osigurani predmet započne prevoz predviđen ovim osiguranjem (u skladu sa Klauzulom 8.1), ali, brod zaplovi ka drugom mestu opredeljenja bez znanja osiguranika ili njegovih zaposlenih, smatraće se da je ovo osiguranje stupilo na snagu u momentu započinjanja takvog prevoza.

ODŠTETNI ZAHTEVI

Osigurani interes

11. 11.1. Da bi dobio naknadu iz ovog osiguranja, osiguranik mora imati osigurani interes na predmetu osiguranja u trenutku nastanka štete.
- 11.2. Ako su ispunjeni uslovi iz Klauzule 11.1 iznad navedene, osiguranik će biti ovlašćen da dobije naknadu za osiguranu štetu nastalu za vreme trajanja ugovora o osiguranju, iako je šteta nastala pre zaključenja ugovora o osiguranja, osim ako je osiguranik znao da je šteta nastala a osiguravač za to nije znao.

Troškovi otpremanja robe

12. Ako se zbog nastupanja osiguranog rizika, osigurano putovanje završi u nekoj drugoj luci ili mestu a ne u onom mestu predviđenom ugovorom, osiguravač će naknaditi osiguraniku svaki dodatni trošak koji je na odgovarajući način i razumno učinjen radi iskrcaja, uskladištenja i otpremanja predmeta do odredišta predviđenog ugovorom.

Ova Klauzula br. 12 se ne primenjuje na zajedničku hvariju i troškove za spasavanje i ne obuhvata slučajeve na koje se primenjuju odredbe o isključenim štetama iz klauzula br. 4, 5, 6 i 7, kao ni troškove nastale zbog propusta, nemarnosti, insolventnosti ili neizvršavanja finansijskih obaveza od strane osiguranika ili njegovih zaposlenih.

Izvedeni potpuni gubitak

13. Iz ovog osiguranja neće se pružiti naknada za izvedeni potpuni gubitak, osim ako je razborito izvršeno napuštanje osiguranog predmeta, bilo zato jer je nastupio njegov stvarni potpuni gubitak, koji se nije mogao izbeći, bilo zato što bi troškovi popravke, dovođenja u ispravno stanje i troškovi otpreme osiguranog predmeta do odredišta iznosili više od njegove vrednosti na odredištu.

Osiguranje na dodatnu vrednost

14. 14.1. Ako osiguranik, osim iznosa na koji je zaključeno ovo osiguranje, zaključi i osiguranje tog predmeta na dodatni iznos, smatraće se da ugovorenu vrednost osiguranog predmeta čini ukupan zbir iznosa osiguranog ovim ugovorom i svih dodatno osiguranih iznosa ako pokrivaju nastalu štetu. Naknada za štetu obračunaće se srazmerno odnosu osiguranog iznosa iz ovog ugovora prema ukupno osiguranom iznosu. U slučaju zahteva za naknadu iz ovog osiguranja, osiguranik će osiguravačima pribaviti dokaze o iznosima iz svih drugih osiguranja.
- 14.2. Kada se ovo osiguranje izvrši na dodatni osigurani iznos, primenjivaće se ova klauzula: Smatra se da ugovorenu vrednost osiguranog predmeta čini zbir iznosa na koji je zaključeno prvobitno osiguranje i zbir svih iznosa na koje je osiguranik izvršio dodatno osiguranje, ako pokrivaju štetu. Naknada za štetu obračunaće se srazmerno odnosu osiguranog iznosa iz ovog ugovora prema ukupno osiguranom iznosu.

U slučaju zahteva za naknadu iz osiguranja osiguranik će osiguravaču pribaviti dokaze o iznosima osiguranim po svim drugim osiguranjima.

KORIST OD OSIGURANJA

15. Ovo osiguranje:

- 15.1. pruža zaštitu osiguraniku, što uključuje i lice koje podnosi odštetni zahtev, bilo kao lice koje je ili u čije ime je zaključen ugovor o osiguranju ili kao lice kojem je isti prenet,
- 15.2. ne može se proširiti na vozare ili ostale čuvarе niti ga oni mogu koristiti.

SMANJENJE ŠTETA

Dužnost osiguranika

16. Dužnost osiguranika, njegovih zaposlenih i zastupnika u odnosu na štetu naknadivu po ovom osiguranju je:
- 16.1 da preduzmu razumne mere radi sprečavanja ili smanjenja takvih šteta, i
- 16.2 da preduzmu potrebne korake kako bi sva prava prema prevoznicima, skladištima ili ostalim trećim licima bila na odgovarajući način sačuvana i ostvarena, a osiguravač će pored šteta pokrivenih ovim osiguranjem, naknaditi osiguraniku i sve troškove koje je na odgovarajući način i razumno učinio u vezi sa ovim dužnostima.

Odricanje od prava iz ugovora

17. Mere koje preduzimaju osiguranik ili osiguravač radi očuvanja, spasavanja ili zaštite osiguranog predmeta neće se smatrati kao odustajanje ili prihvatanje napuštanja (abandon) niti će na bilo koji način prejudicirati pravo bilo koje strane.

IZBEGAVANJE ZAKAŠNJENJA

18. Ovo osiguranje važi uz uslov da osiguranik postupa s primerenom brzinom u svim okolnostima koje zavise od njegove volje.

PRIMENA PROPISA I REŠAVANJE SPOROVA

19. Sve sporove koji proisteknu iz osiguranja zaključenih po ovim uslovima i / ili u vezi sa tumačenjem ili primenom ovih uslova, rešavaće nadležni sud u Beogradu primenom propisa Republike Srbije.

NAPOMENA: Kada nastavak osiguravajućeg pokrića zavisi od primene Klauzule 9 ili je izvršena promena mesta opredeljenja prema Klauzuli 10, osiguranik mora bez odlaganja obavestiti osiguravača, jer je pravo na takvo pokriće uslovljeno ispunjenjem ove obaveze.

CL383 01/01/2009

PRILOG br. 4 Uslovima za osiguranje robe odnosno stvari u međunarodnom prevozu

INSTITUTSKE KLAUZULE ZA OSIGURANJE ROBE U PREVOZU (C) 1/1/09

OSIGURANI RIZICI

Rizici

1. Ovo osiguranje pokriva, osim isključenog iz osiguranja po niže navedenim klauzulama 4, 5, 6 i 7:
- 1.1. gubitak ili oštećenje osiguranog predmeta koji se razumno mogu pripisati:
- 1.1.1. požaru ili eksploziji,
- 1.1.2. nasukanju, nasedanju na dno, potonuću ili prevrnuću broda ili drugog plovila,
- 1.1.3. prevrnuću ili iskliznuću kopnenog prevoznog sredstva,
- 1.1.4. sudaru ili dodiru broda, drugog plovila ili prevoznog sredstva s bilo kojim spoljnim predmetom osim sa vodom,
- 1.1.5. iskrcaju tereta u luci skloništa,
- 1.1.6. zemljotresu, vulkanskoj erupciji ili udaru groma,
- 1.2. gubitak ili oštećenje osiguranog predmeta koji su nastali usled:
- 1.2.1. žrtvovanja u zajedničkoj havariji,
- 1.2.2. izbacivanja tereta u more ili otplovljavanja sa palube broda,
- 1.2.3. prodora morske, jezerske ili rečne vode u brod, drugo plovilo, spremište, prevozno sredstvo, kontejner ili mesto uskladištenja,

- 1.3. potpuni gubitak svakog koleta usled pada sa broda ili za vreme ukrcaja ili iskrcaja sa broda ili drugog plovila.

Zajednička havarija

2. Ovo osiguranje pokriva zajedničku havariju i nagrade za spasavanje, obračunate ili određene prema ugovoru o prevozu i/ili merodavnom pravu i praksi, koje su nastale kako bi se izbegla šteta ili su u vezi sa izbegavanjem štete iz bilo kog uzroka, osim onih isključenih niže navedenim klauzulama br. 4, 5, 6 i 7.

Klauzula o sudaru usled obostrane krivice

3. Ovo osiguranje pruža odštetu osiguraniku, u odnosu na bilo koji osiguranjem obuhvaćen rizik, za onaj deo odgovornosti na osnovu klauzule ugovora o prevozu o sudaru usled obostrane krivice. U slučaju bilo kakvog zahteva prevoznika za naknadu na osnovu ove Klauzule, osiguranik se obavezuje da o tome obavesti osiguravača, koji ima pravo da o svom trošku brani osiguranika od takvog zahteva.

ISKLUČENJA

4. Ovo osiguranje ni u kom slučaju ne pokriva:
- 4.1. gubitak, oštećenje ili trošak koji se mogu pripisati namernom postupku osiguranika,
 - 4.2. normalno curenje, normalni gubitak u težini ili zapremini ili normalno habanje osiguranog predmeta,
 - 4.3. gubitak, oštećenje ili trošak izazvani manjkavim ili neodgovarajućim pakovanjem ili pripremom osiguranog predmeta da izdrži uobičajene nezgode osiguranog putovanja, ako su takvo pakovanje ili pripremu obavili osiguranik ili njegovi zaposleni, odnosno ako se ono obavi pre stupanja na snagu ovog osiguranja (za svrhe ove Klauzule "pakovanje" podrazumeva i slaganje robe u kontejner, a "zaposleni" ne uključuju nezavisne ugovorne strane),
 - 4.4. gubitak, oštećenje ili trošak nastali zbog unutrašnje mane ili prirodnog svojstva osiguranog predmeta,
 - 4.5. gubitak, oštećenje ili trošak nastali usled zakašnjenja, čak i onda kada je to zakašnjenje nastalo usled osiguranog rizika (osim troškova plativih na osnovu gore navedene Klauzule br. 2),
 - 4.6. gubitak, oštećenje ili trošak izazvani nesolventnošću ili neizvršavanjem finansijskih obaveza od strane vlasnika broda, menadžera, čartera ili brodarka, ako su u vreme utovara osiguranog predmeta na plovilo, osiguranici svesni ili bi po redovnom toku poslovanja trebali biti svesni, da nesolventnost ili neizvršenje finansijskih obaveza mogu sprečiti normalno izvršenje putovanja. Ovo isključenje se ne primenjuje kada je ugovor o osiguranju prenet licu koje traži naknadu, koje je kupilo ili se obavezalo da kupi osigrani predmet u dobroj veri na osnovu obavezujućeg ugovora,
 - 4.7. namerno oštećenje ili namerno uništenje osiguranog predmeta ili nekog njegovog dela protivpravnim delovanjem bilo koje osobe ili osoba,
 - 4.8. gubitak, oštećenje ili trošak direktno ili indirektno izazvani ili proizašli iz upotrebe bilo kakvog oružja ili sprave koji koriste atomsku ili nuklearnu fisiju i/ili fuziju ili slične reakcije ili radioaktivne sile ili stvari.
5. 5.1. Ovo osiguranje ni u kom slučaju ne pokriva gubitak, oštećenje ili trošak nastale zbog:
- 5.1.1. nesposobnosti broda ili drugog plovila za plovību ili nepodobnosti broda ili drugog plovila za siguran prevoz osiguranog predmeta, ako je osiguranik, u vreme ukrcaja osiguranog predmeta, znao za tu nesposobnost ili nepodobnost.
 - 5.1.2. nepodobnosti kontejnera ili vozila za siguran prevoz osiguranog predmeta, ako je utovar izvršen pre stupanja na snagu ovog osiguranja ili od strane osiguranika ili njegovih zaposlenih i oni su upoznati sa takvom nepodobnošću u vreme utovara.
- 5.2. Gore pomenuto isključenje 5.1.1. se neće primenjivati kada je ugovor o osiguranju prenet licu koje traži naknadu, koje je kupilo ili se obavezalo da kupi osigrani predmet u dobroj veri na osnovu obavezujućeg ugovora,
- 5.3. Osiguravač može odustati od stavljanja prigovora u pogledu prećutne garancije da je brod sposoban za plovību i podoban da preveze osiguranik predmet do odredišta.

6. Ovo osiguranje ni u kom slučaju ne pokriva gubitak, oštećenje ili troškove izazvane:
- 6.1. ratom, građanskim ratom, revolucijom, pobunom, ustankom ili nekim drugim građanskim sukobom koji zbog toga nastane, ili bilo kojim neprijateljskim aktom jedne zaraćene strane ili protiv nje,
 - 6.2. zarobljavanjem, zaplenom, uzapćenjem, zaustavljanjem, ograničenjem ili zadržavanjem (s izuzetkom piraterije) kao i kao posledica tih akata ili pokušaja da se oni izvrše,
 - 6.3. zaostalim minama, torpedima, bombama ili drugim ratnim oružjem.
7. Ovo osiguranje ni u kom slučaju ne pokriva gubitak, oštećenje ili troškove:
- 7.1. koje su izazvali štrajkači, radnici otpušteni s posla ili lica koja učestvuju u radničkim neredima, nasiljima ili građanskim nemirima,
 - 7.2. proizašle iz štrajkova, otpuštanja s posla, radničkih nereda, nasilja ili građanskih nemira,
 - 7.3. izazvane terorističkim aktima, kao aktom lica koje radi za ili u vezi sa bilo kojom organizacijom i vrši aktivnosti direktno usmerene ka svrgavanju ili ostvarenju uticaja, upotrebom sile ili nasilja, nad bilo kojom vladom, bez obzira da li je zakonito konstituisana.
 - 7.4. izazvane od strane lica koje postupa iz političkih, ideoloških ili religioznih motiva.

TRAJANJE OSIGURANJA

Klauzula o prevozu

8. 8.1. U skladu sa Klauzulom 11 niže navedenom, ovo osiguranje počinje od trenutka kada je osigurani predmet prvi put pomeren u skladištu ili mestu uskladištenja (u mestu navedenom u ugovoru o osiguranju) radi neposrednog utovara na ili u vozilo ili drugo prevozno sredstvo, a zbog otpočinjanja prevoza, nastavlja se za vreme redovnog toka prevoza, i završava ili:
- 8.1.1. završetkom istovara sa vozila ili drugog prevoznog sredstva u krajnjem skladištu ili stovarištu u mestu opredeljenja navedenom u ugovoru o osiguranju,
 - 8.1.2. završetkom istovara sa vozila ili drugog prevoznog sredstva u neko drugo skladište ili stovarište, bez obzira na to da li se ono nalazi u mestu opredeljenja navedenom u ugovoru o osiguranju ili pre njega, ako su osiguranik ili njegovi zaposleni izabrali to mesto da koriste ili radi uskladištenja izvan redovnog toka prevoza ili radi dostave ili raspodele, ili
 - 8.1.3. kada osiguranik ili njegovi zaposleni izaberu da koriste neko drugo vozilo ili drugo prevozno sredstvo ili kontejner radi uskladištenja izvan redovnog toka prevoza,
 - 8.1.4. istekom roka od 60 dana nakon završetka iskrcaja osigurane robe sa pomorskog broda u krajnjoj luci iskrcaja,
- prema tome šta prvo nastupi.
- 8.2. Ako, nakon iskrcaja sa pomorskog broda u krajnjoj luci iskrcaja, ali pre završetka ovog osiguranja, osigurani predmet treba da bude otpremljen u drugo odredište a ne na odredište do kojega je osiguran, ovo osiguranje ostaje na snazi dok se prevoz ne završi kao što je predviđeno u Klauzulama 8.1.1 do 8.1.4, ali će prestati kada započne prevoz do tog drugog odredišta.
- 8.3. Ovo osiguranje ostaje na snazi (s tim da prestaje kao što je predviđeno u Klauzulama 8.1.1 do 8.1.4. gore i u Klauzuli br. 9 niže navedenoj) za vreme zakašnjenja izvan kontrole osiguranika, za vreme bilo kojeg skretanja, prisilnog iskrcaja, ponovnog ukrcaja ili prekrcanja i za vreme bilo koje izmene u pomorskom poduhvatu nastale zbog korišćenja ovlašćenja brodarka na osnovu ugovora o prevozu.

Prestanak ugovora o prevozu

9. Ako zbog okolnosti izvan kontrole osiguranika ugovor o prevozu prestane u nekoj drugoj luci ili mestu a ne u odredištu predviđenom ugovorom ili se prevoz završi na drugi način pre istovara osiguranog predmeta kako je predviđeno u Klauzuli br. 8 gore navedenoj, ovo će osiguranje takođe prestati, *osim ako osiguravač bude o tome odmah obavešten i ako se zatraži produženje osiguranja, kada osiguranje ostaje na*

snazi, uz plaćanje dodatne premije ako to osiguravač bude tražio, sve dok:

- 9.1. osigurani predmet ne bude prodat i isporučen u toj luci ili mestu ili, ako nešto drugo nije posebno ugovoreno, do isteka roka od 60 dana nakon prispeća osiguranog predmeta u tu luku ili mesto, prema tome šta pre nastupi, ili
- 9.2. osigurani predmet ne bude otpremljen u toku navedenog roka od 60 dana (ili u produženom roku ako se ugovori) do mesta opredeljenja navedenog u ugovoru o osiguranju ili nekog drugog mesta opredeljenja, sve dok osiguranje ne prestane saglasno odredbama gore navedene Klauzule br. 8.

Promena putovanja

10. 10.1. Ako nakon stupanja na snagu ovog osiguranja osigurani promeni mesto opredeljenja, *osiguravač mora biti odmah obavešten o tome kako bi premija i uslovi osiguranja bili ugovoreni. Ako se šteta dogodi pre tog ugovaranja, pokrće može biti obezbeđeno samo ako se ono može dobiti po razumnoj premiji i po razumnim tržišnim uslovima.*
- 10.2. Ako osigurani predmet započne prevoz predviđen ovim osiguranjem (u skladu sa Klauzulom 8.1), ali, brod zaplovi ka drugom mestu opredeljenja bez znanja osiguranika ili njegovih zaposlenih, smatraće se da je ovo osiguranje stupilo na snagu u momentu započinjanja takvog prevoza.

ODŠETNI ZAHTEVI

Osigurani interes

11. 11.1. Da bi dobio naknadu iz ovog osiguranja, osigurani mora imati osigurani interes na predmetu osiguranja u trenutku nastanka štete.
- 11.2. Ako su ispunjeni uslovi iz Klauzule 11 iznad navedene, osigurani će biti ovlašćen da dobije naknadu za osiguranu štetu nastalu za vreme trajanja ugovora o osiguranju, iako je šteta nastala pre zaključenja ugovora o osiguranju, osim ako je osigurani znao da je šteta nastala a osiguravač za to nije znao.

Troškovi otpremanja robe

13. Ako se zbog nastupanja osiguranog rizika, osigurano putovanje završi u nekoj drugoj luci ili mestu a ne u onom mestu predviđenom ugovorom, osiguravač će naknaditi osigurniku svaki dodatni trošak koji je na odgovarajući način i razumno učinjen radi iskrcaja, uskladištenja i otpremanja predmeta do odredišta predviđenog ugovorom.

Ova Klauzula br. 12 se ne primenjuje na zajedničku hvariju i troškove za spasavanje i ne obuhvata slučajeve na koje se primenjuju odredbe o isključenim štetama iz klauzula br. 4, 5, 6 i 7, kao ni troškove nastale zbog propusta, nemarnosti, insolventnosti ili neizvršavanja finansijskih obaveza od strane osiguranika ili njegovih zaposlenih.

Izvedeni potpuni gubitak

14. Iz ovog osiguranja neće se pružiti naknada za izvedeni potpuni gubitak, osim ako je razborito izvršeno napuštanje osiguranog predmeta, bilo zato jer je nastupio njegov stvarni potpuni gubitak, koji se nije mogao izbeći, bilo zato što bi troškovi popravke, dovođenja u ispravno stanje i troškovi otpreme osiguranog predmeta do odredišta iznosili više od njegove vrednosti na odredištu.

Osiguranje na dodatnu vrednost

15. 15.1. Ako osigurani, osim iznosa na koji je zaključeno ovo osiguranje, zaključi i osiguranje tog predmeta na dodatni iznos, smatraće se da ugovorenu vrednost osiguranog predmeta čini ukupan zbir iznosa osiguranog ovim ugovorom i svih dodatno osiguranih iznosa ako pokrivaju nastalu štetu. Naknada za štetu obračunavaće se srazmerno odnosu osiguranog iznosa iz ovog ugovora prema ukupno osiguranom iznosu. U slučaju zahteva za naknadu iz ovog osiguranja, osigurani će osiguravačima pribaviti dokaze o iznosima iz svih drugih osiguranja.
- 15.2. Kada se ovo osiguranje izvrši na dodatni osigurani iznos, primenjivaće se ova klauzula: Smatra se da ugovorenu vrednost osiguranog predmeta čini zbir iznosa na koji je zaključeno prvobitno osiguranje i zbir svih iznosa na koje je osigurani izvršio dodatno osiguranje, ako pokrivaju štetu. Naknada za štetu obračunavaće se srazmerno odnosu osiguranog iznosa iz ovog ugovora prema ukupno osiguranom iznosu.

U slučaju zahteva za naknadu iz osiguranja osigurani će osiguravaču pribaviti dokaze o iznosima osiguranim po svim drugim osiguranjima.

KORIST OD OSIGURANJA

16. Ovo osiguranje:

- 16.1. pruža zaštitu osigurniku, što uključuje i lice koje podnosi odštetni zahtev, bilo kao lice koje je ili u čije ime je zaključen ugovor o osiguranju ili kao lice kojem je isti prenet,
- 16.2. ne može se proširiti na vozare ili ostale čuvaru niti ga oni mogu koristiti.

SMANJENJE ŠTETA

Dužnost osiguranika

17. Dužnost osiguranika, njegovih zaposlenih i zastupnika u odnosu na štetu naknadivu po ovom osiguranju je:
 - 17.1 da preduzmu razumne mere radi sprečavanja ili smanjenja takvih šteta, i
 - 17.2 da preduzmu potrebne korake kako bi sva prava prema prevoznicima, skladištarima ili ostalim trećim licima bila na odgovarajući način sačuvana i ostvarena, a osiguravač će pored šteta pokrivenih ovim osiguranjem, naknaditi osigurniku i sve troškove koje je na odgovarajući način i razumno učinio u vezi sa ovim dužnostima.

Odricanje od prava iz ugovora

18. Mere koje preduzimaju osigurani ili osiguravač radi očuvanja, spasavanja ili zaštite osiguranog predmeta neće se smatrati kao odustajanje ili prihvatanje napuštanja (abandon) niti će na bilo koji način prejudicirati pravo bilo koje strane.

IZBEGAVANJE ZAKAŠNJENJA

19. Ovo osiguranje važi uz uslov da osigurani postupa s primerenom brzinom u svim okolnostima koje zavise od njegove volje.

PRIMENA PROPISA I REŠAVANJE SPOROVA

20. Sve sporove koji proisteknu iz osiguranja zaključenih po ovim uslovima i / ili u vezi sa tumačenjem ili primenom ovih uslova, rešavaće nadležni sud u Beogradu primenom propisa Republike Srbije.

NAPOMENA: Kada nastavak osiguravajućeg pokrća zavisi od primene Klauzule 9 ili je izvršena promena mesta opredeljenja prema Klauzuli 10, osigurani mora bez odlaganja obavestiti osiguravača, jer je pravo na takvo pokrće uslovljeno ispunjenjem ove obaveze.

CL383 01/01/2009

PRILOG br. 5 Uslovima za osiguranje robe odnosno stvari u međunarodnom prevozu

INSTITUTSKE KLAUZULE ZA OSIGURANJE ROBE U PREVOZU OD RATNIH RIZIKA 1/1/09

OSIGURANI RIZICI

Rizici

1. Ovo osiguranje pokriva sve rizike gubitka ili oštećenja osiguranog predmeta osim onih isključenih iz osiguranja odredbama niže navedenih klauzula 3 i 4, koji su nastali zbog:
 - 1.1. rata, građanskog rata, revolucije, pobune, ustanka ili građanskog sukoba koji zbog toga nastane, ili bilo kojeg neprijateljskog akta od strane ili protiv jedne zaraćene sile,
 - 1.2. zarobljavanja, zaplene, hapšenja, ograničenja ili zadržavanja, nastalih zbog rizika pokrivenih po gore navedenoj klauzuli br. 1.1, kao i posledica tih akata ili pokušaja da se oni izvrše,
 - 1.3. napuštenih mina, torpeda, bombi ili drugog ratnog oružja.

Zajednička havarija

2. Ovo osiguranje pokriva zajedničku havariju i nagrade za spasavanje, obračunate ili određene prema ugovoru o prevozu i/ili merodavnom pravu i praksi, koje su nastale kako bi se izbegla šteta ili su u vezi sa izbegavanjem štete iz bilo kog uzroka pokrivenog ovim Klauzulama.

ISKLUČENJA

3. Ovo osiguranje ni u kom slučaju ne pokriva:
- 3.1. gubitak, oštećenje ili trošak koji se mogu pripisati namernom postupku osiguranika,
 - 3.2. normalno curenje, normalni gubitak u težini ili zapremini ili normalno habanje osiguranog predmeta,
 - 3.3. gubitak, oštećenje ili trošak izazvani manjkavim ili neodgovarajućim pakovanjem ili pripremom osiguranog predmeta da izdrži uobičajene nezgode osiguranog putovanja, ako su takvo pakovanje ili pripremu obavili osiguranik ili njegovi zaposleni, odnosno ako se ono obavi pre stupanja na snagu ovog osiguranja (za svrhe ove Klauzule "pakovanje" podrazumeva i slaganje robe u kontejner, a "zaposleni" ne uključuju nezavisne ugovorne strane),
 - 3.4. gubitak, oštećenje ili trošak nastali zbog unutrašnje mane ili prirodnog svojstva osiguranog predmeta,
 - 3.5. gubitak, oštećenje ili trošak nastali usled zakašnjenja, čak i onda kada je to zakašnjenje nastalo usled osiguranog rizika (osim troškova plativih na osnovu gore navedene Klauzule br. 2),
 - 3.6. gubitak, oštećenje ili trošak izazvani nesolventnošću ili neizvršavanjem finansijskih obaveza od strane vlasnika broda, menadžera, čartera ili brodarka, ako su u vreme utovara osiguranog predmeta na plovilo, osigurani svesni ili bi po redovnom toku poslovanja trebali biti svesni, da nesolventnost ili neizvršenje finansijskih obaveza mogu sprečiti normalno izvršenje putovanja. Ovo isključenje se ne primenjuje kada je ugovor o osiguranju prenet licu koje traži naknadu, koje je kupilo ili se obavezalo da kupi osigurani predmet u dobroj veri na osnovu obavezujućeg ugovora,
 - 3.7. bilo koje potraživanje zbog gubitka ili osujećenja putovanja ili poduhvata,
 - 3.8. gubitak, oštećenje ili trošak nastali zbog upotrebe ratnog oružja koje koristi atomsku ili nuklearnu fisiju i/ili fuziju ili drugu sličnu reakciju ili radioaktivnu snagu ili materijal.
4. 4.1. Ovo osiguranje ni u kom slučaju ne pokriva gubitak, oštećenje ili trošak nastao zbog:
- 4.1.1. nesposobnosti broda ili drugog plovila za plovību ili nepodobnosti broda ili drugog plovila za siguran prevoz osiguranog predmeta, ako je osiguranik, u vreme ukrcaja osiguranog predmeta, znao za tu nesposobnost ili nepodobnost.
 - 4.1.2. nepodobnosti kontejnera ili vozila za siguran prevoz osiguranog predmeta, ako je utovar izvršen pre stupanja na snagu ovog osiguranja ili od strane osiguranika ili njegovih zaposlenih i oni su upoznati sa takvom nepodobnošću u vreme utovara.
- 4.2. Gore pomenuto isključenje 4.1.1 se neće primenjivati kada je ugovor o osiguranju prenet licu koje traži naknadu, koje je kupilo ili se obavezalo da kupi osigurani predmet u dobroj veri na osnovu obavezujućeg ugovora,
- 4.3. Osiguravač može odustati od stavljanja prigovora u pogledu prećutne garancije da je brod sposoban za plovību i podoban da preveze osigurani predmet do odredišta.

TRAJANJE OSIGURANJA**Klauzula o prevozu**

5. 5.1. Ovo osiguranje:
- 5.1.1. počinje samo kada je osigurani predmet ili bilo koji njegov deo ukrcaj na prekomorski brod i
 - 5.1.2. završava, kao što je predviđeno u niže navedenim klauzulama br. 5.2 i 5.3, bilo kada se osigurani predmet ili neki njegov deo iskrca sa prekomorskog broda u krajnjoj luci ili mestu iskrcaja, bilo istekom roka od 15 dana računajući od ponoći dana kada je brod stigao u krajnju luku ili mesto iskrcaja, šta god od navedenog pre nastupi ali i pored toga osiguranje ostaje na snazi ako se osiguravač odmah obavesti i plati dopunska premija,

- 5.1.3. takvo osiguranje ponovno stupa na snagu kada brod isplovi odande a da nije iskrcao osigurani predmet u krajnjoj luci, ili mestu iskrcaja i
- 5.1.4. završava, kao što je predviđeno u niže navedenim klauzulama br. 5.2 i 5.3, bilo kada se osigurani predmet ili neki njegov deo nakon toga iskrca sa broda u krajnjoj (ili umesto toga u nekoj drugoj) luci ili mestu iskrcaja, bilo istekom roka od 15 dana računajući od ponoći dana kada je brod ponovno stigao u krajnju luku ili mesto iskrcaja ili kada je stigao u neku drugu luku ili mesto, već prema tome šta pre nastupi.

- 5.2. Ako za vreme osiguranog putovanja prekomorski brod stigne u neku usputnu luku ili mesto i tu iskrca osigurani predmet radi daljeg prevoza drugim prekomorskim brodom ili vazduhoplovom, ili se roba iskrca sa broda u luci ili mestu skloništa, tada, ukoliko nije nešto drugo predviđeno u niže navedenoj klauzuli br. 5.3, te ako se plati dopunska premija na traženje osiguravača, ovo osiguranje nastavlja da traje do isteka roka od 15 dana računajući od ponoći dana kada je brod stigao u takvu luku ili mesto, ali nakon toga ponovno stupa na snagu kada se osigurani predmet, a u odnosu na bilo koji njegov deo, kada se taj deo ukrca na neki drugi prekomorski brod ili vazduhoplov radi daljeg prevoza. Za vreme roka od 15 dana osiguranje ostaje na snazi nakon iskrcaja samo dok se osigurani predmet, a u odnosu na bilo koji njegov deo, dok se taj deo nalazi u takvoj luci ili mestu. Ako se roba dalje prevozi u pomenutom roku od 15 dana ili ako osiguranje ponovno stupa na snagu saglasno klauzuli br. 5.2

- 5.2.1. ovo osiguranje nastavlja da traje po uslovima ovih klauzula ako se dalje prevozi drugim prekomorskim brodom, ili
- 5.2.2. ako se dalje prevozi vazduhoplovom, smatraće se da Instututske klauzule za osiguranje prevoza robe vazduhoplovom (isključujući poštanske pošiljke) koje su u važnosti, čine sastavni deo ovog osiguranja i primeniće se na dalji prevoz vazdušnim putem.

- 5.3. Ako se putovanje iz ugovora o prevozu završi u drugoj luci ili mestu a ne u ugovorenom odredištu, takva luka ili mesto smatraće se krajnjom lukom iskrcaja i ovo osiguranje prestaje saglasno klauzuli br. 5.1.2. Ako se osigurani predmet nakon toga ponovno otpremi do prvobitnog ili nekog drugog odredišta, tada, *uz uslov da se o tome odmah obavesti osiguravač pre početka takvog daljeg prevoza i da se plati dopunska premija*, takvo osiguranje ponovno stupa na snagu:

- 5.3.1. ako je osigurani predmet bio iskrcaj, kada se osigurani predmet, a u odnosu na bilo koji njegov deo, kada se taj deo ukrca na drugi brod radi daljeg prevoza,
- 5.3.2. ako osigurani predmet nije bio iskrcaj, kada brod isplovi iz takve luke koja se smatrala krajnjom lukom iskrcaja;

a posle toga osiguranje završava saglasno klauzuli br. 5.1.4.

- 5.4. Osiguranje od rizika zaostalnih mina i torpeda, plutajućih ili potopljenih, proširuje se i na vreme dok se osigurani predmet ili bilo koji njegov deo nalazi na plovnom objektu za vreme prevoza do i od prekomorskog broda, ali ni u kom slučaju nakon proteka roka od 60 dana od iskrcaja sa prekomorskog broda, izuzev ako osiguravač na to posebno pristane.

- 5.5. *Uz uslov da se odmah obavesti osiguravač i plati dopunska premija ako se zatraži*, ovo osiguranje ostaje na snazi po odredbama ovih klauzula za vreme bilo kojeg skretanja ili bilo koje izmene pothvata nastalih zbog korišćenja ovlašćenja koje imaju brodovlasnici ili zakupci broda po ugovoru o prevozu.

(Za potrebe klauzule br. 5. reč "stigao" znači da je brod usidren, vezan ili na drugi način pričvršćen bilo na privezu ili nekom drugom mestu unutar područja lučke vlasti. Ako se takav privez ili mesto ne mogu dobiti, smatraće se da je brod "stigao" kada se prvi put usidri, priveže ili na drugi način pričvrsti bilo u ili ispred luke ili mesta predviđenih za iskrcaj. A pod prekomorskim brodom

podrazumeva se brod koji prevozi predmete iz jedne luke ili mesta u drugo ako takvo putovanje obuhvata i plovidbu morem).

Promena putovanja

6. 6.1 Ako nakon stupanja na snagu ovog osiguranja osiguranik promeni destinaciju, *osiguravač mora biti odmah obavešten o tome kako bi premija i uslovi osiguranja bili ugovoreni. Ako se šteta dogodi pre tog ugovaranja, pokrće može biti obezbeđeno samo ako se ono može dobiti po razumnoj premiji i po razumnim tržišnim uslovima.*
- 6.2 Ako osigurani predmet započne prevoz predviđen ovim osiguranjem (u skladu sa Klauzulom 5.1), ali, brod zaplovi ka drugom mestu opredeljenja bez znanja osiguranika ili njegovih zaposlenih, smatraće se da je ovo osiguranje stupilo na snagu u momentu započinjanja takvog prevoza.

7. **Bilo šta iz ovog Ugovora što nije u saglasnosti sa Klauzulama 3.7, 3.8 ili 5 će, u meri u kojoj nije u saglasnosti, biti ništavno i nevažeće.**

ODŠTETNI ZAHTEVI

Osigurani interes

8. 8.1 Da bi dobio naknadu iz ovog osiguranja, osiguranik mora imati osigurani interes na predmetu osiguranja u trenutku nastanka štete.
- 8.2 Ako su ispunjeni uslovi iz Klauzule 8.1 iznad navedene, osiguranik će biti ovlašćen da dobije naknadu za osiguranu štetu nastalu za vreme trajanja ugovora o osiguranju, iako je šteta nastala pre zaključenja ugovora o osiguranju, osim ako je osiguranik znao da je šteta nastala a osiguravač za to nije znao.

Osiguranje na dodatnu vrednost

9. 9.1 Ako osiguranik, osim iznosa na koji je zaključeno ovo osiguranje, zaključi i osiguranje tog predmeta na dodatni iznos, smatraće se da ugovorenu vrednost osiguranog predmeta čini ukupan zbir iznosa osiguranog ovim ugovorom i svih dodatno osiguranih iznosa ako pokrivaju nastalu štetu. Naknada za štetu obračunaće se srazmerno odnosu osiguranog iznosa iz ovog ugovora prema ukupno osiguranom iznosu. U slučaju zahteva za naknadu iz ovog osiguranja, osiguranik će osiguravačima pribaviti dokaze o iznosima iz svih drugih osiguranja.
- 9.2 **Kada se ovo osiguranje izvrši na dodatni osigurani iznos, primenjivaće se ova klauzula:** Smatra se da ugovorenu vrednost osiguranog predmeta čini zbir iznosa na koji je zaključeno prvobitno osiguranje i zbir svih iznosa na koje je osiguranik izvršio dodatno osiguranje, ako pokrivaju štetu. Naknada za štetu obračunaće se srazmerno odnosu osiguranog iznosa iz ovog ugovora prema ukupno osiguranom iznosu. U slučaju zahteva za naknadu iz osiguranja osiguranik će osiguravaču pribaviti dokaze o iznosima osiguranim po svim drugim osiguranjima.

KORIST OD OSIGURANJA

10. Ovo osiguranje:
- 10.1 pruža zaštitu osiguraniku, što uključuje i lice koje podnosi odštetni zahtev, bilo kao lice koje je ili u čije ime je zaključen ugovor o osiguranju ili kao lice kojem je isti prenet,
- 10.2 ne može se proširiti na vozare ili ostale čuvarе niti ga oni mogu koristiti.

SMANJENJE ŠTETA

Dužnost osiguranika

11. Dužnost osiguranika, njegovih zaposlenih i zastupnika u odnosu na štetu naknadivu po ovom osiguranju je:
- 11.1 da preduzmu razumne mere radi sprečavanja ili smanjenja takvih šteta, i
- 11.2 da preduzmu potrebne korake kako bi sva prava prema prevoznici, skladištarima ili ostalim trećim licima bila na odgovarajući način sačuvana i ostvarena, a osiguravač će pored šteta pokrivenih ovim osiguranjem, naknaditi osiguraniku i sve troškove koje je na odgovarajući način i razumno učinio u vezi sa ovim dužnostima.

Odricanje od prava iz ugovora

- 12 Mere koje preduzimaju osiguranik ili osiguravač radi očuvanja, spasavanja ili zaštite osiguranog predmeta neće se smatrati kao odustajanje ili prihvatanje napuštanja (abandon) niti će na bilo koji način prejudicirati pravo bilo koje strane.

IZBEGAVANJE ZAKAŠNJENJA

- 13 Ovo osiguranje važi uz uslov da osiguranik postupa s primerenom brzinom u svim okolnostima koje zavise od njegove volje.

PRIMENA PROPISA I REŠAVANJE SPOROVA

- 14 Svi sporovi koji proisteknu iz osiguranja zaključenih po ovim uslovima i / ili u vezi sa tumačenjem ili primenom ovih uslova rešavaće nadležni sud u Beogradu primenom propisa Republike Srbije.

NAPOMENA: Kada nastavak osiguravajućeg pokrća zavisi od primene Klauzule 5 ili je izvršena promena mesta opredeljenja prema Klauzuli 6, osiguranik mora bez odlaganja obavestiti osiguravača, jer je pravo na takvo pokrće uslovljeno ispunjenjem ove obaveze.

CL385 01/01/2009

PRILOG br. 6 Uslovima za osiguranje robe odnosno stvari u međunarodnom prevozu

INSTITUTSKE KLAUZULE ZA OSIGURANJE ROBE U PREVOZU OD RIZIKA ŠTRAJKA 1/1/09

OSIGURANI RIZICI

Rizici

1. Ovo osiguranje pokriva sve rizike gubitka ili oštećenja osiguranog predmeta osim onih isključenih iz osiguranja odredbama niže navedenih klauzula 3 i 4, koje su prouzrokovali:
- 1.1 štrajkački, radnici otpušteni sa posla, ili lica koja učestvuju u radničkim neredima, nasiljima ili građanskim nemirima,
- 1.2 izazvane terorističkim aktima, kao aktom lica koje radi za ili u vezi sa bilo kojom organizacijom i vrši aktivnosti direktno usmerene ka svrgavanju ili ostvarenju uticaja, upotrebom sile ili nasilja, nad bilo kojom vladom, bez obzira da li je zakonito konstituisana.
- 1.3 izazvane od strane lica koje postupa iz političkih, ideoloških ili religioznih motiva.

Zajednička havarija

2. Ovo osiguranje pokriva zajedničku havariju i nagrade za spasavanje, obračunate ili određene prema ugovoru o prevozu i/ili merodavnom pravu i praksi, koje su nastale kako bi se izbegla šteta ili su u vezi sa izbegavanjem štete iz bilo kog uzroka pokrivenog ovom Klauzulom.

ISKLJUČENJA

3. Ovo osiguranje ni u kom slučaju ne pokriva:
- 3.1. gubitak, oštećenje ili trošak koji se mogu pripisati namernom postupku osiguranika,
- 3.2. normalno curenje, normalni gubitak u težini ili zapremini ili normalno habanje osiguranog predmeta,
- 3.3. gubitak, oštećenje ili trošak izazvani manjkavim ili neodgovarajućim pakovanjem ili pripremom osiguranog predmeta da izdrži uobičajene nezgode osiguranog putovanja, ako su takvo pakovanje ili pripremu obavili osiguranik ili njegovi zaposleni, odnosno ako se ono obavi pre stupanja na snagu ovog osiguranja (za svrhe ove Klauzule "pakovanje" podrazumeva i slaganje robe u kontejner, a "zaposleni" ne uključuju nezavisne ugovorne strane),
- 3.4. gubitak, oštećenje ili trošak nastali zbog unutrašnje mane ili prirodnog svojstva osiguranog predmeta,
- 3.5. gubitak, oštećenje ili trošak nastali usled zakašnjenja, čak i onda kada je to zakašnjenje nastalo usled osiguranog rizika (osim troškova plativih na osnovu gore navedene Klauzule br. 2),

- 3.6. gubitak, oštećenje ili trošak izazvani nesolventnošću ili neizvršavanjem finansijskih obaveza od strane vlasnika broda, menadžera, čartera ili broдача, ako su u vreme utovara osiguranog predmeta na plovilo, osiguranici svesni ili bi po redovnom toku poslovanja trebali biti svesni, da nesolventnost ili neizvršenje finansijskih obaveza mogu sprečiti normalno izvršenje putovanja. Ovo isključenje se ne primenjuje kada je ugovor o osiguranju prenet licu koje traži naknadu, koje je kupilo ili se obavezalo da kupi osigurani predmet u dobroj veri na osnovu obavezujućeg ugovora,
- 3.7. gubitak, oštećenje ili trošak direktno ili indirektno izazvani ili proizašli iz upotrebe bilo kakvog oružja ili sprave koji koriste atomsku ili nuklearnu fisiju i/ili fuziju ili slične reakcije ili radioaktivne sile ili stvari.
- 3.8. bilo koje potraživanje zbog gubitka ili osujećenja putovanja ili poduhvata,
- 3.9. gubitak, oštećenje ili trošak nastali zbog upotrebe ratnog oružja koje koristi atomsku ili nuklearnu fisiju i/ili fuziju ili drugu sličnu reakciju ili radioaktivnu snagu ili materijal,
- 3.10. gubitak, oštećenje ili trošak nastali zbog rata, građanskog rata, revolucije, pobune, ustanka, ili građanskog sukoba koji zbog toga nastane, ili kojeg neprijateljskog akta od strane ili protiv jedne zaraćene sile.
4. 4.1 Ovo osiguranje ni u kom slučaju ne pokriva gubitak, oštećenje ili trošak nastale zbog:
- 4.1.1. nesposobnosti broda ili drugog plovila za plovību ili nepodobnosti broda ili drugog plovila za siguran prevoz osiguranog predmeta, ako je osiguranik, u vreme ukrcaja osiguranog predmeta, znao za tu nesposobnost ili nepodobnost.
- 4.1.2. nepodobnosti kontejnera ili vozila za siguran prevoz osiguranog predmeta, ako je utovar izvršen pre stupanja na snagu ovog osiguranja ili od strane osiguranika ili njegovih zaposlenih i oni su upoznati sa takvom nepodobnošću u vreme utovara.
- 4.2. Gore pomenuto isključenje 4.1.1 se neće primenjivati kada je ugovor o osiguranju prenet licu koje traži naknadu, koje je kupilo ili se obavezalo da kupi osigurani predmet u dobroj veri na osnovu obavezujućeg ugovora,
- 4.3. Osiguravač može odustati od stavljanja prigovora u pogledu prećutne garancije da je brod sposoban za plovību i podoban da preveze osigurani predmet do odredišta.

TRAJANJE OSIGURANJA

Klauzula o prevozu

5. 5.1 U skladu sa Klauzulom 8 niže navedenom, ovo osiguranje počinje od trenutka kada je osigurani predmet prvi put pomenen u skladištu ili mestu uskladištenja (u mestu navedenom u ugovoru o osiguranju) radi neposrednog utovara na ili u vozilo ili drugo prevozno sredstvo, a zbog otpočinjanja prevoza, nastavlja se za vreme redovnog toka prevoza, i završava ili:
- 5.1.1. završetkom istovara sa vozila ili drugog prevoznog sredstva u krajnjem skladištu ili stovarištu u mestu opredeljenja navedenom u ugovoru o osiguranju,
- 5.1.2. završetkom istovara sa vozila ili drugog prevoznog sredstva u neko drugo skladište ili stovarište, bez obzira na to da li se ono nalazi u mestu opredeljenja navedenom u ugovoru o osiguranju ili pre njega, ako su osiguranik ili njegovi zaposleni izabrali to mesto da koriste ili radi uskladištenja izvan redovnog toka prevoza ili radi dostave ili raspodele, ili
- 5.1.3. kada osiguranik ili njegovi zaposleni izaberu da koriste neko drugo vozilo ili drugo prevozno sredstvo ili kontejner radi uskladištenja izvan redovnog toka prevoza,

- 5.1.4. istekom roka od 60 dana nakon završetka iskrcaja osigurane robe sa pomorskog broda u krajnjoj luci iskrcaja, prema tome šta prvo nastupi.
- 5.2 Ako, nakon iskrcaja sa pomorskog broda u krajnjoj luci iskrcaja, ali pre završetka ovog osiguranja, osigurani predmet treba da bude otpremljen u drugo odredište a ne na odredište do kojega je osiguran, ovo osiguranje ostaje na snazi dok se prevoz ne završi kao što je predviđeno u Klauzulama 5.1.1 do 5.1.4, ali će prestati kada započne prevoz do tog drugog odredišta.
- 5.3 Ovo osiguranje ostaje na snazi (s tim da prestaje kao što je predviđeno u Klauzulama 5.1.1 do 5.1.4 gore i u Klauzuli br. 6 niže navedenoj) za vreme zakašnjenja izvan kontrole osiguranika, za vreme bilo kojeg skretanja, prisilnog iskrcaja, ponovnog ukrcaja ili prekrcanja i za vreme bilo koje izmene u pomorskom poduhvatu nastale zbog korišćenja ovlašćenja broдача na osnovu ugovora o prevozu.

Prestanak ugovora o prevozu

6. Ako zbog okolnosti izvan kontrole osiguranika ugovor o prevozu prestane u nekoj drugoj luci ili mestu a ne u odredištu predviđenom ugovorom ili se prevoz završi na drugi način pre istovara osiguranog predmeta kako je predviđeno u Klauzuli br. 5 gore navedenoj, ovo će osiguranje takođe prestati, *osim ako osiguravač bude o tome odmah obavešten i ako se zatraži produženje osiguranja, kada osiguranje ostaje na snazi, uz plaćanje dodatne premije ako to osiguravač bude tražio*, sve dok:
- 6.1 osigurani predmet ne bude prodat i isporučen u toj luci ili mestu ili, ako nešto drugo nije posebno ugovoreno, do isteka roka od 60 dana nakon prispeća osiguranog predmeta u tu luku ili mesto, prema tome šta pre nastupi, ili
- 6.2 osigurani predmet ne bude otpremljen u toku navedenog roka od 60 dana (ili u produženom roku ako se ugovori) do mesta opredeljenja navedenog u ugovoru o osiguranju ili nekog drugog mesta opredeljenja, sve dok osiguranje ne prestane saglasno odredbama gore navedene Klauzule br. 8.

Promena putovanja

7. 7.1 Ako nakon stupanja na snagu ovog osiguranja osiguranik promeni mesto opredeljenja, *osiguravač mora biti odmah obavešten o tome kako bi premija i uslovi osiguranja bili ugovoreni. Ako se šteta dogodi pre tog ugovaranja, pokrće može biti obezbeđeno samo ako se ono može dobiti po razumnoj premiji i po razumnim tržišnim uslovima.*
- 7.2 Ako osigurani predmet započne prevoz predviđen ovim osiguranjem (u skladu sa Klauzulom 5.1), ali, brod zaplovi ka drugom mestu opredeljenja bez znanja osiguranika ili njegovih zaposlenih, smatraće se da je ovo osiguranje stupilo na snagu u momentu započinjanja takvog prevoza.

ODŠTETNI ZAHTEVI

Osigurani interes

8. 8.1 Da bi dobio naknadu iz ovog osiguranja, osiguranik mora imati osigurani interes na predmetu osiguranja u trenutku nastanka štete.
- 8.2 Ako su ispunjeni uslovi iz Klauzule 8.1. iznad navedene, osiguranik će biti ovlašćen da dobije naknadu za osiguranu štetu nastalu za vreme trajanja ugovora o osiguranju, iako je šteta nastala pre zaključenja ugovora o osiguranja, osim ako je osiguranik znao da je šteta nastala a osiguravač za to nije znao.

Osiguranje na dodatnu vrednost

9. 9.1 Ako osiguranik, osim iznosa na koji je zaključeno ovo osiguranje, zaključi i osiguranje tog predmeta na dodatni iznos, smatraće se da ugovorenu vrednost osiguranog predmeta čini ukupan zbir iznosa osiguranog ovim ugovorom i svih dodatno osiguranih iznosa ako pokrivaju nastalu štetu. Naknada za štetu obračunavaće se srazmerno odnosu osiguranog iznosa iz ovog ugovora prema ukupno osiguranom iznosu. U slučaju zahteva za naknadu iz ovog osiguranja, osiguranik će osiguravačima pribaviti dokaze o iznosima iz svih drugih osiguranja.

- 9.2 **Kada se ovo osiguranje izvrši na dodatni osigurani iznos, primenjivaće se ova klauzula:** Smatra se da ugovorenu vrednost osiguranog predmeta čini zbir iznosa na koji je zaključeno prvobitno osiguranje i zbir svih iznosa na koje je osiguranik izvršio dodatno osiguranje, ako pokrivaju štetu. Naknada za štetu obračunaće se srazmerno odnosu osiguranog iznosa iz ovog ugovora prema ukupno osiguranom iznosu. U slučaju zahteva za naknadu iz osiguranja osiguranik će osiguravaču pribaviti dokaze o iznosima osiguranim po svim drugim osiguranjima.

KORIST OD OSIGURANJA

10 Ovo osiguranje:

- 10.1. pruža zaštitu osiguraniku, što uključuje i lice koje podnosi odštetni zahtev, bilo kao lice koje je ili u čije ime je zaključen ugovor o osiguranju ili kao lice kojem je isti prenet,
- 10.2. ne može se proširiti na vozare ili ostale čuvarе niti ga oni mogu koristiti.

SMANJENJE ŠTETA

Dužnost osiguranika

- 11 Dužnost osiguranika, njegovih zaposlenih i zastupnika u odnosu na štetu naknadivu po ovom osiguranju je:
- 11.1 da preduzmu razumne mere radi sprečavanja ili smanjenja takvih šteta, i
- 11.2 da preduzmu potrebne korake kako bi sva prava prema prevoznici, skladištarima ili ostalim trećim licima bila na odgovarajući način sačuvana i ostvarena, a osiguravač će pored šteta pokrivenih ovim osiguranjem, naknaditi osiguraniku i sve troškove koje je na odgovarajući način i razumno učinio u vezi sa ovim dužnostima.

Odricanje od prava iz ugovora

- 12 Mere koje preduzimaju osiguranik ili osiguravač radi očuvanja, spasavanja ili zaštite osiguranog predmeta neće se smatrati kao odustajanje ili prihvatanje napuštanja (abandon) niti će na bilo koji način prejudicirati pravo bilo koje strane.

IZBEGAVANJE ZAKAŠNJENJA

- 13 Ovo osiguranje važi uz uslov da osiguranik postupa s primerenom brzinom u svim okolnostima koje zavise od njegove volje.

PRIMENA PROPISA I REŠAVANJE SPOROVA

- 14 Svi sporovi koji proisteknu iz osiguranja zaključenih po ovim uslovima i / ili u vezi sa tumačenjem ili primenom ovih uslova rešavaće nadležni sud u Beogradu primenom propisa Republike Srbije.

NAPOMENA: Kada nastavak osiguravajućeg pokrića zavisi od primene Klauzule 6 ili je izvršena promena mesta opredeljenja prema Klauzuli 7, osiguranik mora bez odlaganja obavestiti osiguravača, jer je pravo na takvo pokriće uslovljeno ispunjenjem ove obaveze.

CL386 01/01/2009